

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izbija vsak četrtak in velja s poštnine vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 3 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge evropske države 6 K. Količina boji sam po sebi, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odgovora. — Določilki „Kotoliškega tiskovnega društva“ določajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uradništvo: Korotška cesta št. 5. — Ekipni se ne vračajo. — Upravništvo Korotška cesta št. 5, vnaprejem naročnina, imenite in reklamacije. — Za inzerate se plačuje od enostopne potitvite za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratno oglašje primerna popust. Inzerati se sprejemajo do mede iztazaj. — Neoprejte reklamacije se pošiljajo preko.

Našim naročnikom.

Našim naročnikom, da „Slovenski Gospodar“ prihodnje leto ne bo imel več „Naš Dom“ kot prilogo. „Naš Dom“ bo postal namreč samostalen list z lastnim uredništvom, bo imel večjo obliko kakor dozdaj in bo izhajal vsakih 14 dni. V povečani obliki bo „Naš Dom“ stal celo leto 2 kroni. Mesto „Našega Doma“ pa bo imel „Slov. Gospodar“ vsakih 14 dni za prilogo „Gospodarske novice“, ki bodo prinašale kratke, zanimive in podučne gospodarske članke, kar bo za čitatelje „Slov. Gospodarja“ gotovo velikega pomena. „Slov. Gospodar“ bo stal tudi zanaprej 4 krona na leto. Svoje cenjene naročnike prosimo, da nam ostanejo tudi zanaprej zvesti. Vsak naročnik naj skuša pridobiti našemu listu novih naročnikov in prijateljev.

Današnji številki „Slov. Gospodarja“ je priložena tudi položnica, da nam cenj. naročniki morejo poslati naročnino za novo leto 1908. Prosimo pa prav uljudno, da se naročniki poslužijo te položnice samo za pošiljanje naročnine za „Slov. Gospodarja“, kajti če se s to položnico kaj drugega plačajo, napravijo upravništvu velike težave.

Ob enem tudi prosimo, da bi cenj. naročniki začeli naročnino takoj zdaj pred Božičem pošiljati, kajti ob novem letu se nam delo strašno kupiči.

Dalje imamo še eno prošnjo: Dosedajni naročniki naj napišejo na srednjem oddelku položnice zgoraj besedo „Star“, novi naročniki pa besedo „Nov“, da se dopošiljanje lista ne zakasne.

Upravništvo „Slov. Gosp.“

Kmetje, na noge!

Cel naš volilni boj se je vršil s klicem, da z vsemi močmi varujemo našemu kmetu njegove dohodke, predvsem dohodke iz živinoreje. Liberalna Narodna stranka in njeni kandidati so se tudi polastili tega klica ter izjavljali, da bodo v državnem zboru prepredili vsako nakano, s katero bi se hotelo uničiti dohodke iz naše živinoreje.

Kmet je, dandanes uboga para, povsod ga tlačijo z davki in plačili, le edina živinoreja je bila en čas vir še precej dobrih dohodkov. Za to je naloga vsake poštene kmečke stranke, da brani kmeta pred vsako škodo.

Podlistek.

Za Njeno čast!

Zgodovinska povestica iz preteklosti Španije.
Spisal F. S. Šegula (l. 1890).

I.

8. decembra l. 1650. bila je stolna cerkev v Sevillji (Sevilla) na Španskem kraj jako zanimivega dogodka.

Visoki cerkveni dostojanstveniki v purpuru in svili, kraljevi uradniki v zlatih uniformah sedeli so tu in tam po cerkvi na svojih vzvišenih sedežih; med visoko gospodo pa je bilo vse natlačeno priprostega ljudstva, vitke, visoke postave rujavih, temnih lic, lasi črnih do črno-modrih, žene bistrh oči, nečesanih las, s cveticami v rokah in na prsih.

Bila je naznanjena „disputacija o brezmadežnem spočetju Device Marije.“ Takrat ta verska resnica še ni bila od katoliške cerkve kot dogma razglašena, smelo se je tedaj o nji sami govoriti, dokazovati, „disputirati proti ali za.“

Ali v Španiji? Ali so tam tudi bili nasprotniki tega nauka? Saj patroninja Španije bila je od nekdanj Matji božja pod naslovom „brezmadežno Spočete, brezmadežne Device.“

Nikjer ni imel ta naslov Marijin gorečnejših zagovornikov, kakor v Španiji. Mesto Sevillja dalo je napraviti za stolnico dragoceno preprogo (tapeto), na kateri so bile iz samih biserov in dragih kamnov sestavljene črke: „Beata Virgo Maria, sine peccato concepta“ (Blažena Devica Marija, brez greha spočeta). Cena tega dela bila je 80.000 zlatih cekinov!

Toda kaj so storili poslanci Narodne stranke v državnem zboru? Socijaldemokrati so vložili nujni predlog, v katerem so se pritoževali zaradi podražanja živil ter zahtevali med drugim tudi, da se odprejo meje za tujo živino in da se sme uvažati prekomorsko meso. Toda to bi pomenilo smrtni udarec za naše kmete! Zato so poslanci Kmečke zveze in sploh cel Slovenski klub glasovali proti socialdemokratskemu predlogu.

Toda čujte, kmetje, in sodite! Jugoslovanski klub, v katerem sede štajerski liberalni Slovenci, pa je glasoval za predlog. In med onimi, ki je glasoval na ta način za odprtje mej in za uvoz prekomorskega mesa, je bil tudi „dični“ poslanec Roblek. Poslanec Ježovnik je bil vsaj tako previden, da je od seje izostal in se ni udeležil glasovanja.

Kmetje! Roblek, to je vaš prijatelj, kakor Vam ga je hvalila „Narodna stranka“. Z mirno dušo glasuje proti kmetu. Kaj je njemu, bogatemu mešetarju, ako Vi stradate, propadate in morate prodajati svoje domove? Njemu in celjskim voditeljem se dobro godi, in bodo ljudstva poznajo le v besedah ob času volitev!

V resnici pa so izdajalci ljudskih koristi, izdajalci kmeta!

Slovenci!

Naši narodni nasprotniki so začeli s podvojeno silo delati na našo narodni pogin, osobito odkar so mladi celjski voditelji zanesli bratomorni boj tudi na štajerska tla. Ako hočemo zabraniti največje zlo, ki preti naši narodni stvari, treba je vso pozornost obrati na naklepe in navale nasprotnikov.

In vodilno nalogo mora prevzeti naše razumništvo ter njeno časniško glasilo. Toda samo en v pogled na celjsko „Domovino“, ki edina izmed slovenskih štajerskih listov trikrat izhaja in je torej zahtevam razumništva najbližja, nam zadobi žalostno prepričanje, da uporablja „Domovina“ svoji časniško moč skoro izključno le proti slovenskim sobratom, ki so drugega mišljenja, kakor se nji dopade, da pa slovenske narodne stvari noče braniti v povoljni meri proti našim narodnim sovragom.

Vsled tega se je rodila med rodoljubi čistega narodnega mišljenja misel, ustanoviti nov list, ki bi vršil ono nalogo, katero „Domovina“ tako hudo in na-

Nad vhodom kraljeve palače v Madridu bliščala se je že leta 1400. podoba Brezmadežne.

Kardinal Ximenes ustanovil je leta 1506 bratovščino brezmadežnega spočetja; slavni španski kralj Filip II. imel je podobo brezmadežne Device v svojem grbu — modro na belem polju — ter je uvedel češčenje brezmadežnega Spočetja kot vedno dolžnost v svoji kraljevi rodovini.

Odtod so to pobožnost sprejeli tudi Habsburžani, zlasti Ferdinand II. In že leta 1723. je prosil kralj Filip V. sv. Očeta v Rimu, naj izpolni že vendar enkrat prošnje katoliškega sveta in naj razglasi brezmadežno spočetje Device Marije kot versko resnico.

Tako je stala ta zadeva omenjenega dne, ko je prišel častitljiv starček, goreč Marijin pridigar o. Antonio Vieira d. J., v Sevilljo in naznanil s privoljenjem kardinalovim javno disputacijo (znanstveni prepir).

Kot nasprotnik priglasil se je mladi dominikan padro (oče) Augustino.

V stolnici postavljeni sta dve prižnici blizu skupaj, ena nasproti drugi. Na eno stopi mili starček Vieira, na drugi se pojavi visoka postava dominikanca.

Vieira začne:

Pohvaljen boji najsvetejši zakrament in brezmadežno spočetje Device Marije, ki je brez izvirnega greha v prvem trenutku svojega življenja prišla na ta svet!

Potem z nepopisljivo ponižnostjo in milobo nadaljuje:

O skrivnosti, ki je predmet današnjega našega nasprotja, je težko že kaj novega povedati, kar bi se ne bilo že povedalo. O brezmadežnem Spočetju hočem govoriti. Pa vsa pota, po katerih bi gotovo

šemu narodu v kvar zanemarja. In ta misel se bliža tudi svojemu uresničenju! Ravnoakar so se razposlale med odlične naše rodoljube pozivne pole, da pomagajo postaviti list na trdna tla. Upamo, da bo naš klic našel tudi odmev povsod, kjer bivajo ljudje dobre volje.

Naloga novemu listu bo, odbijati napade nasprotnikov na slovenski narod ter kazati našim političnim strankam, kje in kako jim je vršiti narodno dolžnost. List pa bo tudi zagovarjal težnje vseh stanov našega naroda ter skrbel, da se med stanovi izravnajo nasprotstva in da narod vsestranski napreduje. Verskega prepričanja slovenskega naroda ne bo nikdar žalil, ampak se tudi v tem oziru postavil tje, kjer stoji zdravi del našega ljudstva.

Štajerski Slovenci! Vabimo Vas, da posvetite novemu listu, ki bo budil narod na pozitivno delo in ne na razpor in bratomorni boj, že sedaj svojo pozornost ter mu lajšate pot med vse sloje našega ljudstva. Vse natančnejše objavimo v bližnji prihodnosti.

Odbor za novilist.

Občni zbor S. K. S. Z. v Ptujju.

Ob obilni udeležbi je imela danes teden S. K. S. Z. za Štajersko svoj občni zbor v Ptujju. Prišlo je tudi precej lepo število kmečkega ljudstva. — Predsednik zveze, državni poslanec dr. Korošec je po otvoritvi zborovanja sporočil pozdrave predsednika osrednje zveze dr. Kreka, poslancev Slovenskega kluba, posebno poslancev Slov. Kmečke zveze. Iz poročila tajnika povzamemo, da je Zveza minulo leto krepko in plodonosno delovala, ustanovila več potovalnih knjižnic, tri na najskrajnejši meji, ki prav uspešno delujejo, priredila socijalni tečaj v Mariboru, ki ni ostal samo v spominu našim somišljenikom, ampak tudi nasprotnikom. V Zvezi je 73 društev. Zelo ugodno kljub mnogim izdatkom je poročilo blagajnika. Prebitka je 142 K 71 v. O nalogah prihodnosti je govoril zelo obširno znani organizator kat. slov. mladine g. župnik Gomilšek. Njegov govor prinesemo v prihodnjem „Našem Domu“.

G. Pšunder predlaga, da v okrepitev blagajne izdaja Zveza bloke, razglednice, brošurice, vžgalice itd.

mogli priti v častni tempel te skrivnosti in v trdnjavo njene obrambe, so že tako znana, da (kakor je pred mnogimi leti eden največjih španskih govornikov na prižnici sam obetal). — nikdo ne more niti stopinje storiti razven v tujih sledih!

In začel je nadalje pripovedovati:

Bila je — v starodavnih časih, v nekem mestu Grecije — neka zelo lepa devičica obdolžena neke strašne hudobije. Pripeljejo jo pred porotnike, da bi zaslišala svojo obsodbo. Imela pa je obličje popolno ma zakrito, — tako so morale takrat vse ženske prihajati pred sodnika. Zagovornik začne z veliko spretnostjo braniti svojo obdolženo obvarovanko in navaja vse postave, ki bi mogle govoriti za njo. Ali kaznivo dejanje je bilo tako očitno in vse okoliščine tako jasno dokazane, da se je že bralo na obrazih sodnikov, da bo obdolžena deklica gotovo obsojena na smrt. Tedaj se še enkrat vzdigne zagovornik in z roko odtegne zagrinjalo od obličja device. Sodniki so nad izvanredno lepoto ostrmeli in na mah spremenili svojo sodbo in prepričanje. Ne, ne, na tako veliki lepoti ne more obviseti madež hudodelstva. Srce tako lepe device ni zmožno nobene hudobije! — To sodbo od vas doseči je danes tudi moj namen!

Potem je naslikal Vieira v mičnih potezah celo življenje Marijino in slednjič vzklikne:

Poglejte Marijo, poglejte mater Jezusovo, spomnite se vseh njenih besed in dejanj, in pri pogledu na tako neskončno lepoto vzkliknite z menoj kakor enih ust: Ti, o Devica, si zares brez madeža spočeta, ker zares, pri taki dušni lepoti ni mogoče, da bi greh imel le za en trenutek oblast nad teboj! Tvoja lepota sama je že dokaz dovolj, da si brez madeža spočeta!

Neki ud vpraša, ali bi ne smela društva imeti društvene sobe tudi v gostilni. — Zveza je temeljno proti temu. Stariši izročajo mladino društvom v pouk, v gostilni je pa prilika za pijančevanje prevelika.

V razgovoru o župnijskih knjižnicah se je odobril nasvet, da se župnijske knjižnice posodijo društvom, kjer ljudje rajši zahajajo v društveno knjižnico. K temu predmetu je govoril tudi mladenič Krajinč.

Zaradi predavateljev se sklone, da naj za menjavo govornikov skrbijo dekanijski odbori, ker osrednjemu odboru ni mogoče, na vsako zborovanje poslati kakega govornika. Glede na čas je g. Gomilšek naglašal, da je najbolj pripraven čas za predavanje, ob delavnih zvečer prirediti taka predavanja. V počitnicah bodo pomagali gg. visokošolci in bogoslovci, kakor so obljubili na sestanku kat. nar. dijakov v Ljutomeru. Včasih se lahko tudi od drugod dobi kakega v govoru bolj izvežbanega mladeniča; za to osrednji odbor obljubi svoje posredovanje, če se mu le pravočasno naznani.

V dosegu denarnih sredstev naj prirejajo društva veselice s srečolovom, s šaljivo licitacijo itd.

G. Brenčič predlaga, da bi se za predavanja pridobilo govornikov strokovnjakov, ki bi pojasnovali strokovna, posebno važna kmečka vprašanja; dalje da bi si društva naj naročila strokovne liste.

G. predsednik odgovarja, da tako prihajajo potovalni učitelji radi na zborovanja, samo povabiti jih je treba. Strokovne liste si pa naj društva le pridno naročujejo, saj je njih glavni namen, pospeševati stanovsko izobrazbo.

G. Meško s Polenškaka opozarja, da je treba večje pozornosti pri knjižnicah, da se v nje ne utihotapi kaka slaba in nekrščanska knjiga. K temu omenja Gomilšek, naj bi nad knjižnicam izvrševali vrhovno nadzorstvo dekanijski odbori, v katerih bi naj bilo vsako društvo po enem odborniku zastopano.

G. predsednik priporoča, da se naj tam, kjer so za to ugodne razmere, goji tudi telovadba. Na Štajerskem imamo že v Trbovljah telovadni krožek, ki izvrstno uspeva. Letos se bo v Ljubljani vršil telovadni tečaj za voditelje telovadnih krožkov.

Na to predsednik še enkrat poudarja, naj naša društva smatrajo kot svojo bistveno nalogo, posvečevati svojo skrb gospodarskim vprašanjem. Iz naših društev bi morale iziti misli in predlogi za povzdigo gospodarskega blagostanja v dotičnem okraju; na primer bi se naj razmotrivala vprašanja zavoljo izvoza kakega pridelka iz domačega kraja, vprašanja o potrebi in ustanovitvi kake zadruga, posojilnice itd. Naša društva bi naj agitirala za različna gospodarska potovanja, ali bi naj sama, če je mogoče, prirejela tako potovanja. Naša društva morajo biti agitatorji za krščansko-socialno idejo in naj v ta namen pridno razširjajo katoliške časopise.

G. župnik Ozmeč sproži vprašanje o kmetijskih podružnicah ter naglašal, da so v marsikaterem oziru prav koristne; sklone se, pospeševati ustanavljanje takih podružnic.

O predavanjih v društvi ob zimskem in tudi drugem času je poročal Zvezin podpredsednik g. dr. Hohnjec. Sestavil se je načrt predavanj in predmetov, ki se bo objavil v „Našem Domu.“

Pri tej točki je iz kroga udeležencev bila izražena marsikatera želja, osobito naj se pri predavanjih nikar ne zanemarja splošna zgodovina Slovencev in posebej zgodovina domačega okraja in kraja. Med drugimi priporoča g. Gomilšek, da naj se poskrbi za gledališke igre iz slovenske zgodovine za

manjše odre; treba bode tudi oskrbeti knjigo kot pripomoček za gospodinjsko odgojo slovenskih žen in deklet.

G. Hameršak od sv. Urbana priporoča, naj se iz vsakega kraja pridno dopisuje v naše katoliško-narodne liste, da se ti izpopolnijo v vsakem oziru.

Nato se je vršila volitev odbora. Izvoljeni so bili naslednji gospodje: odborniki: dr. Korošec, dr. Hohnjec, dr. Verstovšek, Gomilšek, Kociper, dr. Jerovšek, Krajnc, Spindler, Leskovar, Markošek, dr. Kovačič, Vračko; namestniki: dr. Medved, Žolger, Čede, Gorišek.

Prvi občni zbor S. K. S. Z. je torej prav lepo uspel. Zbral je precejšnje število somišljenikov, izobražencev in tudi zastopnikov kmečkega in delavskega ljudstva. Vsi so bili zbrani v najlepši slogi, saj je vse družil isti visoki cilj. Posebno nas je veselilo dejstvo, da so tudi priprosti ljudje iz ljudstva kazali veliko zanimanje za izobrazbo našega naroda, in da je marsikateri prišel s prav pametnim in praktičnim nasvetom. To zanimanje je dokaz, da je naš narod napreden narod, ki ima v sebi sposobnost in zmožnost za višjo izobrazbo, in ki obenem hrepeni za vsestranskim napredkom, kateremu edino manjkajo za to potrebna sredstva. To nam je poročstvo boljše bodočnosti za naše ljudstvo.

S. K. S. Z. za Štajersko more biti zadovoljna z uspehi prvega svojega leta ter ponosna na nje. Ti uspehi naj nas bodrijo k vztrajnemu nadaljnjemu delovanju. Cilj je visok, namen prav lep. Gre se za omiko, napredek, blagostanje našega milega naroda. Kdo ne bi tukaj hotel sodelovati? Pod svojo zastavo vabimo vse prave in krščansko misleče rodoljube. Zastava je razvita, borilci in delavci naprej!

Na občni zbor so došli med drugimi pozdravi sledeči brzojavni pozdravi:

Zbrane srčno pozdravlja! — Slovenski klub.

Vsem rojakom živio! — Slovenke iz Dunaja.

Zaupniki Kmečke zveze šentlenarškega okraja, zbrani na sestanku pri Sv. Lenartu, pošiljajo iskrene pozdrave, želeč krščansko-socialnemu delovanju blagoslova v prid slovenskega ljudstva.

Želim obilno uspeha, prijateljski pozdrav. — Odbor bralnega društva Sv. Lovrenc nad Mariborom. Brezočnik, predsednik, Pušenjak, blagajnik, Fišinger, podpredsednik, Pavlič, odbornik.

Slovensko-krščansko-socialnemu delu želita zmago! — Kukovič, Schreiner.

Državni zbor.

Vsak dan nam prinese nove ministre. Domobranski minister Lačer je moral iti v pokoj in na njegovo mesto je prišel feldmaršallajtnant Georgi. Lačer ni rad šel v pokoj, toda da bo vendar lažje prenašal neprostovoljen pokoj, bil je povzdignjen v baronski stan. O novem ministru Georgiju pravijo, da je postal minister na posebno željo prestolonaslednika Franca Ferdinanda, kojega dobrodejen vpliv se sploh od dne do dne občutljiveje čuti v naši politiki. Lačer v zbornici ni bil priljubljen, in ko je predsednik naznanil njegovo vpokojitev, se je slišalo odobravanje.

O glasovanju zaradi podražanja živil poroča naš list v posebnem članku in med novicami. Iz Dunaja se nam samo piše: Kakor se opazuje, je posla-

To ravno je čudovita moč žive besede, da človeka prisili pripoznavati z razumom, kar v srce reže kakor oster nož.

Taka duševna nasprotja pa najtežje prenese priprosti človek.

Doli v široki ladiji stolnice stala je truma mož in neki velikani med njimi. Možeje bili so mečarji mesta Sevilje in velikani med njimi bil je mojster Bartolomeo, predstojnik cehe mečarjev.

Kakor tigru so se mu iskrile oči. Srdito povzdigne svojo žuljavo pest in vzklikne, da so ga slišali vsi okoli stoječi:

Por dios! Padre Augustino, to uro bodeš mi ti še obžaloval!

Mojstra Bartolomea besede so razumeti doslovno kakor so izrečene. Bil je veren Španjolec in veren Španjolec se ne šali rad, kakor pravi stara španska prislovica:

Za svojo nevesto in za svojega Boga potegne bravi Španjolec vsikdar nož, če treba!

II.

Druga novica se je raznesla še istega dne po Sevilji.

Mladi Esteban Muriljo (Murillo) se je vrnil iz slikarske šole iz Madrida v svojo domovino. In ni prišel praznih rok; prinesel je seboj krasno sliko, svoje lastno delo, sliko, katero je imenoval „Immaculada Concepcion“ (Brezmadežno spočetje).

Razstavil jo je na ogled v eni mnogobrojnih kolib na stolnem trgu. Pobožnega in radovednega ljudstva se je kar trlo okoli mladega slikarja in njegovega umotvora.

Bilo je k večeru, ali kakšen je večer na začetku zime v Španiji! Rožnata večerna zarja razlivala se je čez strehe in zvonike rajskolepe Sevilje.

nec Roblek popolnoma pod uplivom ljubljanskega Hribarja, torej zastopnika meščanov. Iz tega stališča edino je razumeti, da je glasoval za meščanskimi poslanci in da obstruira nagodbo. Kajti nagodba je ravno za Savinjsko dolino življenske potrebe. Koliko škode bo imela ta dolina, če se ji zaprejo ogrske meje! Ježovnik se kaže v zadnjem času mnogo bolj samostalnega in se ne da tako slepo voditi od Hribarja in Ploja, ki delata za slovensko ljudstvo pogubno politiko.

Roblek se blamira! Roblek je prvokrat govoril in se prvokrat osmešil v državni zbornici. Predsednik naznani, da se je Roblek oglasil za vprašanje na zborničnega predsednika. Roblek vstane in daleč okoli njega nobene žive duše. Osamel stoji kakor zalujoča oljka na hribih tužne Istre. Počasi pride vendar nekoliko usmiljenih poslancev bližje, ki se postavijo okoli njega. In poslanec Roblek diha tiho in boječe besedo za besedo. Poslanci se mu smejiijo. Podpisal je predlog, koje vsebine ni poznal. Sedaj prekliča svoj podpis ter vpraša predsednika, če hoče to popraviti. Predsednik pa poslanca Robleka pouči, da se podpis ne da več preklicati. Čehi so nevoljni na Robleka in delajo različne vsklike. Roblek pa se polagoma bled in potrj odstrani iz zbornice. To noč je spal na lavorikah svoje prve blamaže v državni zbornici!

V torek dne 3. dec. se je začela velika razprava o vseučiliščih. Cerkvi sovražni profesor Masaryk je stavil predlog, naj se vseučilišča ohranijo proste pred uplivom katoliških nazorov. Na dolgo in široko je utemeljeval svoj predlog. Prvi mu je odgovarjal grof Sternberg. Rekel mu je tudi, Masaryk hoče ubiti katoliški nauk, za to pa menda hoče uvesti svoj nauk, ki ga je že pokazal v tem, da ga je bilo sram svojega očeta kočijaža. Za Slovence bo govoril dr. Krek.

Včeraj dne 4. dec. je vložil državni poslanec Roškar s tovariši predlog, naj se spremeni par. 62 državne ljudsko-šolske postave v tem smislu, da prevzame država prispevke za zidanje in vzdrževanje ljudskih šol.

Podpore za Spodnje Štajersko. Na nujne predloge poslancev dr. Korošca in dr. Benkoviča je notranje ministrstvo dovolilo za uime v brežiškem pol. okraju 17.000 K podpore; tudi občani v Jurkloštru dobe podporo.

Kobilice pri Laškem. Na prošnjo poslanca dr. Benkoviča se uvedejo nove poizvedbe v svrhu uničenja te nadloge v laškem okraju.

Politični ogled.

— Petdesetletnico smrti grofa Radeckija so na slovesen načn praznovali dne 24. m. m. na Dunaju. Navzočih je 250 Radeckijevih veteranov.

— Pomnožitev domobranstva. Ministrstvo za deželno brambo bo v kratkem predložilo državnemu zboru zahtevo, da se z ozirom na ustanovitev domobranskega topništva poveča število novincev za deželno brambo in sicer prilično za 4000 mož, od katerih bi bilo prišlo na 1908 ena četrtnina. S to zahtevo se zviša tudi proračun domobranstva, ki znaša

Tako je končal Vieira in tiho na prižnici sklonil častljivo sivo svojo glavo. Množice so pretakale solze radosti in svetega navdušenja; v krogu globoko zamišljene duhovščine brisal si je celo pričujoči kardinal oči.

Tedaj se vzdigne na nasprotni prižnici vitka, koščena postava dominikanca. Rujavi, suhi obraz pričal je nedvomno o spokornem življenju, globokih študijah, o mnogih nad knjigami prebedelih nočeh. Iz globočine prs privil se mu je bolesten vzdih:

O, gorje mi! O, nesrečna usoda, ki si me pripeljala semkaj na to mesto! Ali naj ugovarjam tako plamtečim besedam, katere smo ravnokar slišali? — Toda kaj moram jaz za to, če moj razum noče, ne sme iti tje, kam bi ga rado spravilo srce! O, Vieira, blagor tibi in tvojim srčnim čutilom, ali razum ugovarja tvojim trditvam!

In nadaljeval je govornik in hotel dokazati, da nauk o brezmadežnem spočetju je vse premalo jasno izrečen v svetem pismu, kakor da bi zamogel biti verska resnica. Slednjič sklone obrnjen k onemu, čegar trditve je pobijal:

Tu imaš sveto pismo in pokaži mi, kje naj iščem tvoj dogma! Nikjer! In vendar bi ravno tega evangelisti ne smeli zanemarjati! —

Pa porečeš, kaj ustno izročilo? Kaj cerkveni učenci? Res, ti so ta nauk učili, ga razlagali na dolgo in široko. Toda to bili so le pojedinci, ki ne morejo dogem vsvarjati, in bili so — kakor ti, nad katerimi je vladalo njih srce, ne njih razum!

Vtis tega govora bil je velikanski! Nemo so poslušalci zrli v tla, kardinal se je odpravljal, tiho odšel je raz svoje prižnice Vieira, in nikdo ni ugovarjal učenemu dominikancu. Pamet sicer in razum poslušalcev imel je očitvidno na svoji strani, ali srce vernikov mu je ugovarjalo z vso močjo.

Stolpi in brezštevilni stolpiči veličastna katedrale lesketali so se v samem zlatu, čez široko reko Kvadalkvir, ki se vije skozi mesto, pihal je lahek vetrič in prinašal iz temnih lovorovih gajev ob reki prijetne, oživljajoče dišave.

Ob reki, na ulicah in sosednih gričih povzdigovala se mogočne palme ponosno svoje krone. Po vrtil zorelo je grozdje temnomodre barve — istega leta drugi plod, — in razcvetela so se semtertje samotna drevesca citron; redki so sicer videti njih cveti, pa zato se med njimi tudi že sveti zrelo sadje — zlata jabolka.

Sveti mir obvladal je vso naravo! Domači vrtovi, ceste, ulice in promenade mesta so vse polne ljudi. Zlasti je velika gnječa pred kolibo Murilje, slikarja.

Postojmo tukaj malo tudi mi. Kako lepo se ljudje pozdravljajo. Odvseh strani done krepki glasovi:

Ave Maria purissima! (Zdrava Marija prečista!)

In prijazno se odgovarja: Ave, sin pecados concebida! (Zdrava, brez madeža spočeta!)

Odkod ti pozdravi? Ali je to navada taka? Menda je pa to samo danes nalašč tako, kljubljivost proti predpoldnešnemu pridigarju v stolnici? Hitro poizvemo, le poslušajmo!

Ave Maria purissima!

Ave, sin pecados concebida!

Tako se pozdravljata in si roke stiskata ravno pred nami dva možakarja delavskega stanu. In hitro na to eden izmed obeh nadaljuje:

(Dalje prihodnjik.)

za l. 1908. 78,713.752 K, od katerih se porabi za domobranske čete 51,751.802 K, ostanek pa za orožništvo, državno policijo in vojaško preprego.

— **Na Goriškem** so ustanovili Slovensko ljudsko stranko. Nad 600 zaupnikov iz cele dežele se je zbralo na ustanovnem shodu. Za voditelja stranke je bil izvoljen državni poslanec dr. Gregorčič.

— **V Maroku** so se zopet začeli nemiri. Uprli so se tokrat rodovi na drugi strani obširne dežele. Iz tega je sklepato, da dežela ne pride tako kmalo do pokoja.

— **Rusija** namerava vpeljati gregorijanski koledar, kakor ga imamo mi. Dosedaj so namreč imeli na Ruskem juljski koledar, ki je bil 13 dni pred našim. Mesec februar prihodnjega leta bodo skrajšali za 13 dni in 1. mare 1908 se bo torej zlagal z našim koledarjem.

Mala politična naznanila.

Dne 27. nov.: V Berlinu so zalotili veliko zalogo orožja, ki je bilo namenjeno za revolucionarje na Ruskem. — Poljaki na Nemškem so sklenili v odgovor na zatiranje od strani Nemcev bojkotirati vse nemške posestnike, ki se k njim preselijo. Noben Poljak ne bo šel k njim na delo.

Dne 29. nov.: V vladnih krogih se zatrjuje, da bodo kmalu rešena trgovinska pogajanja med Avstrijo in Srbijo. — V pruskem deželnem zboru je danes vlada predložila zakon, s katerim se dovoli 300 milijonov za zatiranje Poljakov. Nemški katoliški poslanci bodo glasovali proti. — Na Portugalskem so zopet prišli na sled zaroti proti kralju. — Iz Armenije na Turškem se tudi poroča o revolucionarnem gibanju. Nahujskano ljudstvo noče plačevati davkov in zahteva ljudsko zastopstvo kakor v Perziji. — V Italiji so prišli na sled velikanski goljufiji. Večji del po Evropi nabranih podpor, darovanih za po potresu poškodovano Kalabrijo, je zginil v žepih kalabrijskih velikašev. Nabralo se je 40 milijonov. — V Belgiji so vedno bolj nezadovoljni s kraljem, ki noče poslušati nasvete ministrov, ampak samovoljno vlada. Govori se, da namerava kralj odstopiti.

Dne 1. dec. Danes se je vršilo slovesno zapriseženje rekrutov. — Obravnavo proti italijanskemu ministru Nasiji, ki je obdolžen poneverjenja, so odgodili na nedoločen čas. Sumi se, da hočejo celo stvar potlačiti, ker je prizadetih več visokih gospodov. — Po celem Poljskem so se vršili večeraj veliki protestni shodi proti zatiranju Poljakov v Nemčiji. V Lvovu je bilo na shodu 10.000 oseb.

Dne 2. dec. Zaradi punta v Vladivostoku je bilo obdolženih 200 vojakov, 20 od teh je bilo obsojenih na smrt, ostali pa na večletno ječo. — Telefonske in brzotjavne pristojbine se bodo znižale s 1. januarjem 1908. — Francoski predsednik namerava obiskati ruskega carja. — Na Ruskem nameravajo prirediti vseslovanski kongres. — V Perziji se širi nemir. Po mestih ropajo banditje. Sah je poklical k sebi člane parlamenta in ministre, ter jim rekel, naj naredo mir, sicer bo on stvar prijel.

Razne novice.

* **Duhovske vesti.** Č. g. župnik hajdinski I. Toman se je podal na jug v Iko iskat zdravja. — V pokoj stopi čg. g. Jožef Trafenik, kaplan v Hajdinu.

* **Spremembe pri frančiškanih.** Dosedanji gvardijan in župni upravitelj č. g. P. Salezij Vodošek se je prostovoljno odpovedal predstojništvu frančiškanskega samostana v Nazarjih in je prestavljen v Brezje. Za gvardijana v frančiškanskem samostanu v Nazarjih je imenovan č. g. P. Klemens Grampovčan. Za začasnega župnijskega upravitelja v Nazarjih je imenovan č. g. P. Robert Dolinar.

* **Osebnosti.** Nadučitelj v St. Kunigundi na Pohorju g. Jos. Močnik je stopil v stalni pokoj. Začasno upokojena je učiteljica v Polzeli gđ. Franč. Gomze. — Avskultantom je imenovan g. Karol Kur-nig, pravni praktikant v Celju.

* **Na sv. Goro!** S. K. S. Z. za Štajersko, Kranjsko, Koroško in Goriško namerava prirediti prihodnje leto po leti veliko zborovanje na sv. Gori pri Gorici. Na sv. Gori je znamenita romarska cerkev — bazilika in udeleženci tudi lahko opravijo svojo romarsko pobožnost. Med potom si bomo ogledali Kras, Trst in Gorico. Kdor se želi udeležiti tega potovanja, naj že sedaj začne v ta namen štediti denar.

* **S. K. S. Z. za Štajersko.** Odborove seje bodo še naprej vsak četrtek ob 5. uri popoldan v uredništvu „Slov. Gosp.“ Pristop je dovoljen vsakemu somišljeniku. — V prvi odborovi seji se je postavil novizvoljeni odbor tako-le: Predsednik: dr. Ant. Korošec; podpredsednik dr. Josip Hohnjec; tajnik Ferdo Leskovar; blagajnik F. S. Spindler; knjižničar J. Kociper. — Sklenilo se je izdati posebne razglednice. Zаради iger, ki bi vzbujale narodni žut, in ki jih našim odrom primanjkuje, bo stopila s kranjsko zvezo v dotiko. Istotako radi vžigalic. — Dvem bralnim društvom se dovolijo knjige za knjižnico.

* **Pozor, občine!** V smislu naredb notranjega ministristva, izdanih na podlagi posvetovanj v podpornem odseku državnega zbora, pozivljamo občine, da vsak slučaj škode po uimah (po toči, mrazu, suši itd.) naznanijo politični oblasti in zahtevajo odpis davka, četudi je odpis malenkosten. Če je manj kot 1/2

poškodovano, se davek ne odpiše. Uradne pozvedbe o škodi radi odpisa davka so namreč podlaga za podelitev podpor.

* **Skupna narodna zadeva** nam mora biti ustanovitev gospodinske šole v Celju. Nemškutarji ustanavljajo enako šolo in „Stajerc“ blagoslovija to delo. S tem je o nemškutarji soli dovolj povedano. Izgojevale se bodo tamkaj slovenska dekleta za izdajalke svojega naroda. Slovenci brez razlike strank, podpirajmo ustanovitev slovenske gospodinske šole v Celju!

* **Nesramnost „Narodnega Lista“** presega že vse meje. Pomislite! Neki liberalni poštenjakovič podpisuje kmeta iz St. Jurija pod dopisom, v katerem dolži g. župnika naravnost goljufije. Dotični kmet pošlje seveda popravek, ker je nekdo njegovo ime tako grodo zlorabil. A kako se „Narodni List“ izgovarja! Čuj svet, in strmi! On piše: Nasprotniki, klerikalci, so nas s tem dopisom tarbali. O ti liberalno tele! Vsak količkaj pameten urednik bo tak nevaren dopis, v katerem se koga dolži kot goljufa, le tedaj sprejel, če pozna dopisnika. Torej je gotovo bil dopisnik debel liberalce, kateremu je liberalni Spindler verjel, a zdaj, ko je v kaši, zdaj so pa klerikalci krivi, Spindler, vzemi zopet medicino s klina, in začni študirati — človeške možgane!!

* **Zelo pameten** hoče biti „Novi Slovenski Stajerc“, ker pravi, da je proti nagodbi, ker bo sicer prišlo po novi belokranjski železnici k nam dalmatinsko vino in čebula. Le počasi, dragi prijatelj! Dalmacija sploh nima toliko čebule, da bi jo izvažala in noben Dalmatince ne bo tako nespameten, kakor pisatelj „N. S. S.“, da bi uvažal k nam vino po novi železnici. Ta pot bi bila predraga, in Dalmatince bo še zaneprej rabil morskot, ki je mnogo cenejša. Sploh pa se k nam uvažajo zelo, zelo malo Dalmatinca, ker ga pri nas nihče ni navajen! Dalmatinskega vina in čebule se nam torej ni treba bati. „N. S. S.“ piše pač proti nagodbi, ker se je Ploj zaletel, in mora sedaj glasovati s Hrvti proti nagodbi. Spekulirali so, da se bo Bek zbal opozicije Ploja, in da jih pomiri, bo imenoval Ploja za ministra, toda razmere so se spremenile, Ploj od nekdanji več Ploj od danes! Pač pa bo ogrski vinski panč še nadalje škodoval našim vinom, če se nagodba ne sprejme, in kdor glasuje proti nagodbi, glasuje proti našim vinogradnikom. Nova nagodba je boljša nego je dosedanje stanje, in kdor drugače govori, ne pozna nagodbe, ali pa je prost zavijač!

* **„Domovina“** je v veliki skrbi zavoljo S. K. S. Z., ker ji bojdja pripada samo 33 društev, in ker je njeno denarno stanje slabo. Ljuba tetka, bodi brez skrbi! V Zvezi je sedaj najmanj 73 društev in nekaj jih še bo kmalu pristopilo. Kar se denarnega stanja dostaja, ima društvo 142 K prebitka, torej je naša blagajna v veliko ugodnejšem stanju nego „Domovina“ kasa. Tudi skrb, da bi naša Zveza zanemarjala narodno nevarne, zlasti obmejne kraje, je popolnoma neosnovana. Kar se stori za probojo in obstanek Slovencev v obmejnih krajih, store z velike večine le duhovniki in drugi krščanski misleči izobraženci. Zakaj pa liberalci ne? Zato ker je liberalizem — sebičnost, narodno delo v obmejnih in narodno nevarnih krajih pa je zelo težavno in polno žrtev, in tam se ne da nič profitirati! Pa brez zamere, celjska tetka!

* **Podpore** za ptujski in ormoški okraj. Posl. Ploj je v „Domovini“ na veliki zvon obesil, koliko podpore je izposloval za ta okraja. Politični otročaj v uredništvu „Domovine“ je seveda pri tem spustil strupeno puščico na poslance Kmečke zveze, češ, da toliko ne dosežejo. Ptujski in ormoški okraj so letos zadele največje uime na Spodnjem Štajerskem, zato ravno se je tema okrajema toliko podpore podelilo. Poslanec Ploj je storil le svojo dolžnost, če se je potegnul za okraja, kakor z istim uspehom delajo tudi poslanci Kmečke zveze. Od političnih otročajev v uredništvu „Domovine“ pa naši poslanci ne potrebujejo pouke.

* **Resnica o Joštu.** V št. 53 in 54 smo priobčili popravko ravnateljice Zadrzne zveze v Celju gospoda Jošta, oziroma celjske Zadrzne zveze, v katerem se trdi, da ni res, da bi bil g. Jošt kedaj rekel: Brez črnih bodete že opravili. Dotični popravkarji so še tako drzni, da trdijo, g. Jošt rad deluje z duhovniki. Sedaj prinaša „Slovenec“ sledeče pismo: „Slavno uredništvo „Slovenca“! Ker smo brali v časopisih, da se gospod Jošt pere po časopisih s popravki, da ni govoril: Brez črnih bodemo že delali, podpisani izjavljamo sledeče: Pri nekem posvetovanju, katerega se je udeležil tudi g. Franjo Jošt (namreč pri posojilnici in hranilnici v Poljčanah), se je predlagalo, da se povabi gospoda župnika, da pristopi kot ud k omenjeni posojilnici, pa gospod Jošt se je izrazil: Brez črnih bodete že opravili. — Ivan Hauptman. — Jakob Bizjak. — Franc Ambrož.“ No, g. Jošt, ravnatelj Zadrzne zveze v Celju, ali boste tudi sedaj tajili, da ni res, ali nam boste tudi sedaj poslali popravek?

* **Proti kmetom!** „Slovenec“ piše: „Jugoslovanska zveza zatajila kmečki program! Roblek in Štrekelj glasujeta za odprtje meje za uvoz srbske in južnoamerikanske živine! Ježovnik se je odtegnil glasovanju! Tudi drugi člani Jugoslovanske zveze so enako glasovali. — To je senzacija (dogodek) današnjega dne. Socialni demokrati dr. Renner, Schramel in drugi so, kot znano, v svojih nujnih predlogih zahtevali, da naj vlada takoj odpre balkanske

meje za uvoz živine, naj naj napravi velike klavnice za klanje srbske in celo okužene živine, ter da se takoj dovoli uvoz argentinskega in sploh južnoamerikanskega mesa. Danes se je končala 14 dni trajajoča debata. Glasovalo se je o predlogu Schramel imensko, pri glasovanju o predlogu dr. Renner se je seštel glasove. Med tem, ko je Slovenski klub kot en mož glasoval zoper te nujne predloge, zatajili so Roblek, Štrekelj, Mandič in Dalmatinci s svojim glasovanjem najnujnejše zahteve kmečkega stanu; Ježovnik, Spinčič in Laginja so se odtegnili glasovanju. Ko je glasoval Roblek za, čulo se je: Lep kmet je to! Lepo zastopa kmečke koristi! Roblek se je menda ustrašil teh medklicev ter očitno hotel glasovati zoper nujni predlog dr. Rennerja; toda na povelje Mandičevo je vstal tudi za ta predlog. O Ježovniku pa ni bilo ne duha ne sluha. Volilci-kmetje se bodo lepo zahvalili za tekmovanje in živinske bolezni, katere jim hoče Roblek napraviti. Tudi zastopnik tržaških okoličanskih kmetov dr. Rybar je potegnul s socialdemokrati!

* **Roblek in Ježovnik** zoper Savinjsko dolino! Prav dobro piše o tem ljubljanski „Slovenec“: Baje glasujeta zoper nagodbo; saj s svojimi podpisi na obstrukijskijskih predlogih zoper nagodbo in železniško zvezo juga z Dalmacijo to kažeta. Od njiju seveda ne moremo pričakovati, da bi vse posledice odklonitve nagodbe pomislila, zlasti da se v slučaju uresničenja carinske meje ali celo carinskega boja proti Ogrski preneha ves uvoz lesa na Ogrsko in Hrvaško, da preneha uvoz piva, da vsled tega mora cena hmelja pasti itd. Nam je prav tako postopanje poslancev Narodne stranke, če je prav tudi flosarjem in hmeljarjem, bodo ti sami povedali.

* **O celjski zadrzni zvezi.** Sklicuje se na par. 19. tiskovnega zakona prisomo, da priobčite glede pristavka, oziroma notice, nahajajoče se v popravku celjske Zadrzne zveze pod naslovom „O celjski Zadrzni zvezi, priobčene v št. 54 „Slovenskega Gospodarja“ od 21. novembra 1907, v zakonitem roku naslednji popravek: Ni res, da je vse to, kar ste trdili, od prve do zadnje besede resnično z edino spremembo, da se je naklonila podpora „Nar. Listu“ od Zveze slovenskih posojilnic. Res pa je, da nismo naklonili „Narodnemu Listu“ prav nikake podpore. S spoštovanjem: Zveza slovenskih posojilnic v Celju.

* **O slov. liberalnem dijaštvu in njega idejah.** Slučajno mi pride zadnja številka glasila liberalnega dijaštva „Omladina“ v roke. Za razjokati se je in čuditi se uganki, kako more iziti iz vernega slovenskega naroda tako protiversko dijaštvo. Koliko mater mora biti nesrečnih v našem ljudstvu, ker so se jim spridili med svetom sinovi, ki so bili njihovi srčki; zato so jih dali študirati, da bi jim delali čast v katerem stanu koli, a zdaj niso nič prida, ker jim je vera odveč.

Omenim in dobesedno navedem samo besede, katere polaga „Omladina“ v usta g. akademika Miloša Stibler, da bi jih bil govoril na II. shodu narodnoradikalnega dijaštva v Celju:

„Tovariš iur. Miloš Stibler govori obširno, kaj je vzrok, da je nastalo na Štajerskem nemčurstvo, ter pride do zaključka, da nam je dalo istovetenje klerikalizma s Slovenstvom največ ran. Ljudstvo je ob meji v dno duše protiklerikalno. Duhovnika kot nositelja klerikalne misli sovraži — in ker mu je to fanatično duhovništvo ob enem pridigalo slovensko narodno idejo, je začelo ljudstvo identificirati Slovenstvo s klerikalizmom. Če pride danes Slovenec tjaor in hoče govoriti o slovenski narodnosti, ga bo ljudstvo smatralo zato, ker je Slovenec, klerikalcem. Isto je tudi v mestih in trgih. Dobro stoječi srednji stan se ni hotel pokoravati duhovniški komandi, začel je sovražiti slovensko duhovščino kot skozi desetletja vsled nemarnosti slovenske inteligence edino predstaviteljico političnega boja, začel je sovražiti slovensko ljudstvo, ki je slepo sledilo duhovščini, prestopil je v nemški napredni tabor in stopil v boj proti slovenskemu narodu. Isto kot zgoraj.“

Lahko si oddahneva, dragi bralec, ker hvala Bogu, se bo malokdo našel, ki bi Milošu verjel, da je duhovščina spravila na svet spaka, ki se zove nemčurstvo. Napišemo tukaj Milošu in drugim nekaj stavkov v pomislek. Ali so morebiti duhovniki krivi, če leta in leta ni bilo v župnijah ob meji drugih sotrudnikov, ki bi širili narodnostno idejo, in kaj more duhovščina za to, če je skozi desetletja vsled nemarnosti slovenske inteligence bila ona edina predstaviteljica političnega boja? Ali zasluži zato grajo pri liberalnih radikalcih, če je storila vsaj ona svojo narodno dolžnost?

Če duhovnik ne najde nasprotstva med vero in narodnostjo, ali ga morejo narodni radikalci prisiliti, da se odpove narodnemu delu, kdor se je postavil duhovskemu stanu? Ali se naj tisti duhovniki, katerim ni mogoče izvitii iz rok narodnega vodstva, odpovejo mašništvu, ali nakažejo svojemu duhovniškemu delovanju drugo smer, ter začnejo, recimo pridigovati boj proti klerikalizmu, ako se hočejo storiti zaslužne za narod in obmejno ljudstvo rešiti nemškutarije?

Kdo je fanatičen duhovnik, mar tisti, ki je v- sten in goreč v svojem poklicu in duhovnik z dušo in telesom. Takemu recite rajši radikalen, kakor se vi imate za radikalce.

Stvar je baš taka: Narodni radikalci okoli „Omladine“ so radikalni v zavisti, da ima duhovni-

stvo toliko zaslug za narodni obstanek na meji. Smeli bi si čestitati, če bi imeli med obmejnimi Slovenci toliko vdanih si sre, kakor jih ima duhovščina, ki toliko zaničevan slovenski jezik vsaj na prižnici ohrani v veljavi, če ne sme drugače, vsaj v evangeliju, ko so ga že iz občine in šole popolnoma izbacili. Kje imajo liberalci take falange narodnih bojevnikov, kakor so katoliško narodne organizacije ob meji (St. Ilj, Jarenina, Gornja Radgona).

Ako je ljudstvo ob mejah res protiversko, potem je delo za liberalce tem lažje. Treba jim je samo, kadar dojdejo tja, odločno zanikati, da so klerikalci, in udrihati po duhovnikih, poučiti ljudi, da narodnost in klerikalizem ni vse eno, ampak to je le velika izjema, da so vsi duhovniki, ki jih dosedaj poznajo, bili navdušeni Slovenci.

Toda tak poskus med obmejnimi ljudstvom bi bil nevaren, zato ga ne privoščimo in ne svetujemo niti našim sovražnikom, radikalnim dijakom.

Sploh narodnih radikalcev ni tako lahko videti na preporni obmejni zemlji, ker pustijo ljudstvo samo obnemagati v „boju proti klerikalizmu“: če pridejo, se to zgodi: ker imajo liberalci s protiklerikalnimi voditelji eden glavnih ciljev, boj proti duhovništvu, zato so si kmalu v objemu.

Slovensko duhovništvo je storilo največ pozitivnega dela v obrambo narodnosti ob meji; ve pa tudi, da bi v prihodnje brez njega utegnilo mnogo kaj zaostati in naše pozicije se oslabšati, zato hoče še tudi v prihodnje služiti narodu, naj je komur prav ali ne.

Ako bi ne bili duhovniki, in zlasti Slomšek, svoje dni delovali za narod, bi že zdaj jezikovna meja šla bolj južno kakor je doma Stibler. Fant se bo, če je količkaj dozveten, naučil kaj v Darmstadt, kamor so ga poslali liberalci študirat.

* **Moloh kmečklega stanu.** Feničani so častili nekega malika, katerega so imenovali moloh in so mu darovali, kar so najboljšega imeli: svoje otroke. Malika so razbelili in matere so prinesle svoje otroke in so jih polagale v razbeljeno molohovo naročje. Ta moloh je še zdaj na zemlji v časti, in tudi Slovenci mu veliko darujejo. Da še celo več vrst molohov je med nami, na enega hočem danes opozoriti: to so tožbe. Tožbe žrejo denar, tem daruje marsikateri slovenski kmet krvavo zaslužen in prištradan denar. Marsikatera hiša pride v revščino, otroci se klatijo po svetu, ker jim je oče dom zatožil. Na tega sovražnika ljudskega blagostanja se premalo porajta. Pa vidijo, da so davki preveliki, vidijo da je vse drago, usnje, železo, vsi se pritožujejo. Prav je, naj se dela nato, da bo davek pravičen, da bo kmet ceneje dobil, česar potrebuje. Toda takim, ki se radi tožujejo, davke odpisavati, se pravi denar v raztrgan žep davati — dohtarju ga bo nesel, kar ga ima. Pa moloh ne žre samo denar, on žre tudi mir in zastopnost v soseski. Kako pa ubiti tega nesrečnega moloha? Celo pokončali ga nikoli ne bomo, pa nekaj zob mu lahko poteremo in nekaj krempeljv potolčemo: zahtevajmo na naših shodih, naj se da občinam večje pravice, naj dobivajo pravico, v nekaterih bolj malih prepirih same odločevati. Do kake določene meje naj tako same odločujejo, da se še stranka višje pritožiti ne bo mogla. Veliko dragih tožb se začne z malenkostmi, in občina bi jih lahko v njihovem začetku zadavila. Te tožbe so grozen davek, katerega pa največ plačujejo mali kmetje.

* **Tržne vesti.** Tržišča so ostala brez sprememb, le turšica si je zopet pridobila do 10 v ceni. Amerika še vedno uvaža v Evropo velikanske množine, zaradi tega so tudi inozemska tržišča mlačna. Tudi Budimpešta je postala mirna ter se spreminjajo kurzi le za nekaj vinarjev gor in dol. Poudrbe neznatne, pa tudi kupeev ni, tendenca stalna. Vsled visokih cen živil trpi ne le konzument, ampak tudi majhen poljedelec, ker zrnja nima za prodajo, pač pa rabi za pitanje živine klajnih sredstev, klajne moke, kar je pa jako drago. Da dela to živinorejcem skrbi, kažejo najbolj živinjski sejmi in mesni trg na Dunaju, kamor se zadnji čas dovaja jako veliko živine in mesa. Konzum pšenice in rži je nekoliko popustil, zato pa so tudi ponudniki zapustili trg, ker si dobrih cen nočejo pokvariti in znižati. Ovsa pride malo na trg in zagadatelj se nekaj več zahteva kakor prej. Turšica si je tekom tedna pridobila približno za 10 v. Za svinjsko mast je postal trg mlačen, ker prihaja vedno več blaga na trg. Hmelj gre živahno, cene stalne.

* **Nameščenje kletarskih nadzornikov.** C. kr. štajersko namestništvo v Gradcu razpisuje na podlagi vinskega zakona z dne 12. aprila 1907, drž. z. št. 210, za štajersko, Koroško in Kranjsko dve mesti kletarskih nadzornikov. Nameščenje bo za sedaj provizorično za eno leto in sicer z dohodki X. plačilnega razreda državnih uradnikov, ter s potnim pavšalom po 2500 K. Kletarski nadzornik mora dobro poznati zgoraj imenovani okoliš in mora biti vedno nemškega in slovenskega jezika. Pravilno kolekovane prošnje morajo biti opremljene s krstnim in z domovinskim listom, s šolskimi spričevali ter z izkazi praktičnega delovanja; prošnje so nasloviti na visoko poljedelsko ministrstvo ter so vložiti do najkasneje 15. decembra 1907 pri ces. kr. namestništvu v Gradcu.

* **Občinski predstojnikom** naznanimo, da lahko dobijo v trgovini Cirilove tiskarne v Mariboru vse tiskovine za občinsko uradovanje, posebno še:

Občinski proračun, Naznanilo o seji občinskega odbora, Zapisnik ob priliki, ko se pregleda občinski proračun, Naznanilo krajnega šolskega sveta občinskemu predstojništvu o proračunu šolskih potrebščin.

* **Tečaj za babice** se začne 1. februarja 1908 v Gradcu. Trajal bo pet mesecev. Deželni odbor razpisuje 15 štipendij. Za enak tečaj s slovenskim učnim jezikom, ki se bo vršil v Ljubljani, da deželni odbor štajerski dve štipendiji. Lastnoročno pisane prošnje do 20. t. m. na deželni odbor štajerski.

* **Božične počitnice.** Naučni minister je odločil, da se letošnje počitnice začnejo že v soboto dne 21. decembra.

* **Dunaj.** XX. občni zbor „Podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju“ bo v soboto 7. decembra t. l. ob sedmih zvečer v prostorih „Slov. Besede“ I. Drachengasse 3.

Mariborski okraj.

m Političen shod priredi Slovensko društvo v Zerkovcih pri Mariboru v gostilni g. Alojzija Sela dne 15. decembra ob 2. popoldne. Poročal bo državni poslanec Pišek. Kmetje, pridite v obilnem številu!

m Poljudna predavanja v Mariboru, katere prireja S. K. S. Z., so se začela minolo nedeljo. Obisk je bil prvokrat prav dovoljen. Predaval je g. dr. Medved o važnosti takih poljudnih predavanj za ljudsko izobrazbo in o Slomškovih „Drobtincah.“ K prihodnjemu predavanju, ki bo v nedeljo dne 8. dec. ob 9. uri, pa naj prižene vsak udeleženec zadnjega predavanja 10 somišljenikov, tako da bo dvorana polna. Predavanja se vrše Flößergasse št. 4, blizu Glavnega trga. V nedeljo dne 8. t. m. bo predaval g. dr. Somrek o delavstvu in šoli.

m Fram. Framski občinski odbor je imenoval v svoji redni seji dne 20. m. m. enoglasno preč. g. dekana Simona Gaberca častnim občanom. Imenovani gospod je bil 22 let župnik v Framu in je s svojim štedljivim ravnanjem ne samo vsecerkvene dolge poplačal, ampak tudi cerkvene vinograde tako vestno obdeloval, da so tisti bili ne samo najlepši — ampak tudi najzornejši v framski občini. Čast. g. Gaberca se ima framska župnija zahvaliti za res umetniško izdelane, krašne oltarje, za izvrstno stolpno uro in še za marsikatero vrlo napravo. Gospod Gabere je bil mnogoletni dobitnik naše šolske mladine, je tisto preskrboval z raznimi učnimi pripomočki in je tudi revno dečo neštevilokrat pogostil s toplu juho in koščekom kruha. Bog mu naj poplati vse brezštevne dobrote mnogotisočkrat! — Občinski urad Fram. J. Gert, župan.

m Rače. V zameno za dosedanje občinsko shrambo požarnega gasilnega orodja je g. grajščak sredi vasi postavil novo, prostorno in pripravo poslopje ter dne 24. nov. izročil občini, oziroma gasilcem. Na njegovo željo se je izvršil nad novimi prostori cerkveni blagoslov. Pri tej priložnosti so preč. g. duh. svetovalec Fr. Hirti v navdušenem nagovoru pokazali 1. zgodovinski razvoj gasilstva po raznih deželah, 2. označili potrebne lastnosti dobrega gasilca, n. pr. red in disciplino, nesebičnost in požrtvovalnost, nepristranost in urnost. Vse te lastnosti izvirajo iz krščanske ljubezni, ta pa iz vere. Domači g. nadučitelj je podal zgodovino in 20letno osodo ter delovanje račkega društva. Gdč. Veranič je z jednatimi besedami zahvale g. grajščaku izročila lep šopek. Požarna bramba je svojemu pokrovitelju zaorila trikratni „Slava mu!“

m Makole. Dne 22. m. m. je bil v nevarnosti trg Makole, ogenj je zbruhnil v podstrešju pri županu g. J. Skale. Ker ni brizgalnice v trgu, bila je nevarnost tem večja, da postanejo sosedna poslopja žrtve ognja, posebno ako bi ne bili ob pravem času opazili in bi naš g. kaplan Kramersič ne delal na omejitvi tako vztrajno, kakor le malo kdo.

m Pobrežje pri Mariboru. Pobrežjani se krepko potegnjujejo za most čez Dravo, ki bi jih vezal z Meljskim predmestjem. Stroški za most so proračunjeni na 120.000 kron, kateri bi se pokrili z mostnino, ki bi se pobirala v isti višini kakor je sedaj prevoznina na brodu. Kaj pa če dobijo Pobrežjani prej most kakor Mariborčani!

m Mariborski okrajni zastop. Načelnikom mariborskega okrajnega zastopa je izvoljen župan mariborski Schmider, podnačelnikom mariborski bogataš Bancalari.

m 4 prste je zdrobil mlatilni stoj 20letni deklici Alojziji Sešek na Tnaji.

m Premog so našli v bližini Laporja.

m Sv. Križ pri Mariboru. Tukaj se je v sredo dne 7. novembra poročil Jožef Gartner z vrlo kmečko deklico Alojzijo Harih. Poročal je ženinov brat č. g. Franc Gartner, provizor na Planini. Novoporočencema obilo sreče!

m St. Ilj v Slov. gor. „Marburgerca“ v zadnji sobotni številki hudo napada nadučitelja gosp. Höltshla, ker je hotel nemško šparkaso razpustiti. Kot vzrok razpustitve je navedel Höltshl, da se šparkasa ne more vzdržati brez pomoči Südmarke. Sedaj je Südmarka zopet obljubila podporo in šparkaso zopet podprla. Slovenska posojilnica pa brez podpore izvrstno uspeva. Ubogi Höltshl, kaj se je trudil za razširjenje nemštva v Št. Ilju, sedaj pa ima te napade v zahvalo.

m Svojo ženo ustrelil. Dne 27. septembra je v prepiru ustrelil 49letni Jurij Dounik v Spodnjih Kočah svojo ženo. Pred mariborskimi protniki je dobil za to devet let težke ječe.

Ptujski okraj.

p V Ptuj zopet ni nekaj v redu. Listi poročajo, da je namestništvo v Gradcu odstavilo načelnika mestnih uradov v Ptuj g. Eberhartingerja, ki je bil desna roka župana Orniga. G. Ornig baje hodi okoli ves bled in preplašen.

p Letošnjega vina je še vedno dosti po kletah fare Sv. Miklavž pri Ormožu in po sosednih krajih. Kupci, oglasite se!

p Litmerk pri Ormožu. Dne 27. novembra 1907 je po dolgi mučni bolezni umrl občespoštovani gospodar Martin Kociper, oče č. g. Antona Kociper, kaplana v Sv. Lovrencu na Drav. polju. Bil je svoje dni 18 let občinski predstojnik in vedno zvest naročnik „Sl. Gospodarja.“ Svečila mu večna luč!

p Umetna gnojila. Vedno in vedno se povdarja korist in vrednost umetnih gnojil, žalibog, da to le malo pomaga. Kmečko ljudstvo je še premalo izšolan, torej ne pogodi z gnojili vselej in prav, in to mu vzame zaupanje. Da je vredno, spoznal sem iz lastne izkušnje, ker povsod, kjer sem potresel žlindro in kajnit, imel sem trud, in stroške obilo povrnjene. Čudež vseh čudežev pokaže pa še čilski soliter, ker oves, kateremu sem letos s čilskim solitrom pognojil, se je tako izvrstno obnesel, da je stroške skoro trikrat povrnil. To vse z mirno vestjo tudi drugim priporočam. Lovrenc Janžekovič, kmečki sin v Prvencih, Sv. Marko nižje Ptuja.

p Splav ušel. V sredo 27. nov. vozil je splav, katerega je kupil Martin Strelec, župan v Prvencih pri Sv. Marku, iz Ptuja do Markovec. Pomagala sta mu pri tem Valentin Kuhar in Alojz Markovič. Ko so privozili do Markovec, bila je že tema, skočil je Kuhar z vrvo v roki na suho, da bi splav zastavil. Vrv se mu je vtrgala in ostala, nevajena take vožnje, odpeljala sta se v temni noči naprej. Zadel sta ob neki stor in v hipu padel je lastnik splava, Strelec, naprej v vodo in pod njega. Pomagal si je hitro na prosto in se rešil v Štarmovec. Markovič, sedaj sam, klical in vpil je na pomoč, dokler niso iz Novevsi moške z rešilnim čolnom prihiteli. Ob sedmih zvečer je zadel splav ob most pri Borlu. Bila sta dva skupaj zvezana; eden je odplaval in se zadel v Ormožu v neki mlin; eden se je raztrgal na dvoje, katerega polovica je ostala na Zavrču, polovica pa pod Dubravo na Hrvaškem.

p Hajdin. Hajdinska župnija se je proslavila v zadnjem času po svojih novih zvonovih. Na dravskem polju ni tako lepega in ubranega zvonjenja. Vsa čast mojstru, ki jih je vлил in hajdinskim župljanom za njihove žrtve! Pa ne samo, da so si hajdinski župljani omislili štiri nove zvone, ki tehtajo 3975 kg., ohranili so si v župniji tudi prejšnje stare zvone. Slovenjevska občina je namreč kupila dva zvona od župnijske cerkve za prijazno in lepo podružnico sv. Kungote. Od podružnice sv. Kungote pa je zopet kupila slovenjevska soseska en zvon za svojo lepo kapelico. V šestih tednih se je torej trojna slovesnost vršila. 29. septembra so premil. knezoškof in ekselencia sami ob obilni asistenci njim vdanih duhovnikov ptujske dekanije in drugih dekanij posvetili štiri nove zvone za župnijsko cerkev na Hajdinu. 3. novembra pa so tudi slovesno vlekli v zvonik podružnice sv. Kungote dva zvona. Cerkev slovesnost je opravil ob asistenci domačih duhovnikov vč. g. gvardijan Lenart Vaupotič. 10. novembra pa so tudi slovesno spremili in vlekli en zvon v zvonik prijazne kapelice v Slovenji vesi. Slovesnost je vodil domači župnik. Bog daj, da vsi ti zvonovi dolgo pojejo darežljivim in dobrim župljanom hajdinskim in da ljubi Bog odvrta od njih, po njih milih glasovih vse hudo. Vsem dobitnikom pa Bog povrni obilo!

p Čebelarica podružnica za ptujsko okolico priredi svoj redni občni zbor dne 8. t. m. v gostilni g. P. Karez-a v Podvincih s sledenim sporedom: Letno poročilo predsednika g. F. Horvat. Letno poročilo blagajnika g. T. Kurež. Volitev novega odbora za prihodnje leto. Sličnosti. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor vse čebelarje, tudi neude.

Ljutomerski okraj.

I Krapje pri Ljutomeru. V zadnjem dopisu iz Ljutomera je med drugim stalo: Krave se že smejejo liberalnim naprednjakom. Te vrstice so nas napolile, da tudi damo nekaj bre poginjajočemu liberalizmu. Opazili smo, da v Ljutomeru niso napredni samo gospodje in mladi gospodiči, ampak tudi nekatere mlade gospodične se s ponosom in tudi po vsej pravici imenujejo liberalke. Tudi iz rožnih ustnic nežne gospodične privrejo včasih prav svobodomiselnih besede. Pri občnem zboru pevskega društva je neka gospodična napravila prav cifrast poklon enemu izmed naše sredine. Ločitev zakona, kakršno jo imajo Francozi, je svobodoljubno gospodično popolnoma omamila. Kolika škoda, da smo mi Slovenci tako nazadnjaški! Da se kakšen liberallec navdušuje za ločitev zakona, to se nam ne zdi nič novega, pa da o tem sanjarijo tudi bledolčne gospodične, ki se imenujejo Slovenke, to je presenetilo nas, slovenske mladeniče. Sedaj razumemo, zakaj so nas nekatere teh gospodičen tako postrani gledale, ko smo igrali „Divjega lovca.“ Seveda s takim nedolžnim dekletom se mi kmečki fantje ne moremo meriti. Sedaj razumemo, da ne spadamo v njih družino. Ko smo letos nesli domov knjige družbe sv. Mohorja, se nam

je veselje bralo na licih. To bo zopet zabava za dolge zimske večere! Poštena, nedolžna, poučna zabava! Toda, mislite, da je naši gospodični taka zabava po volji? Ah, kaj še! Nahrulila nas je prav svobodomiselno: Kaj to nosite? Saj so tote knjige za nič! Dobro, dobro, lepa gospodična! Knjige družbe sv. Mohorja so nas, Muropoljce, izobražale, ko so vas še raki iskali po Ščavnici! Njim se imamo zahvaliti, da smo to, kar smo. Vi, gospodična, pa le čitajte francoskoneumnosti! „Gliha pre vküp štrih!“ Pa mislimo, če bi čitali pridno Mohorjeve knjige, bi bilo dosti bolje za vas! Znabiti bi kedaj delali čast in veselje slovenskemu ljudstvu. Sedaj je gotovo ne bote, če taka ostanete. Mi slovenski okoličani vemo, kaj nam je storiti. Mladenci, tovariši, kmetje skupaj! V slogi je naša moč! Živila naša Kmečka zveza! To cvetko je vtrgal iz liberalnega vrta mladenič iz Krapja. Če se le komu ne bo preveč kihalo!

1 Sv. Križ na Murskem polju. Cel minoli teden so peli pri nas žalostno naši cerkveni zvonovi. V šestih dneh smo pokopali šest mrtičev. Med njimi je smrt izrgala iz naše srede blago ženo Franciško Filipič iz Starevasi, staro komaj 35 let. Zapustila je žalujčega moža in sedem nepreskrbljenih otrok. Sveti ji večna luč!

1 Državna podpora za gornjeradgonski in ljutomerski okraj. Piše se nam, da je državna podpora za povodnji poškodovane posestnike imenovanih okrajev vsled tega tako majhna, ker je nam neprijazno c. kr. okrajno glavarstvo poročalo, da ni bede v okraju, in sicer vsled tega, ker niso poškodovana cela posestva lastnikov, temveč le deli taistih. Državna podpora znaša samo 2000 K, ker ni storjeno škodo v nobenem razmerju. Pri glavarstvu je torej krivda in nikjer drugod!

1 Sv. Križ pri Ljutomeru. Tukaj na čestitke popravnice ima v nedeljo dne 10. decembra t. g. pri pooblaščenem redni občni zbor 301 pooblaščenec d. g. o. p. — Priljubljen bo pred člnik gosp. Toma Pušenjak, nadučitelj iz C. Kr. u. „jed ji meja“ K. Kolonštetični udeležbi vsbi odbor.

Slovenjgraski okraj.

s Smartno pri Slovenjgradu. „Narodni List“ poroča v št. 52. iz Smartna pri Slovenjgradu, da se je tam ustanovila nova hranilnica in posojilnica, in da bo velikega gospodarskega pomena za celi slovenjgraski okraj; zato so jo postavili na trdna tla. Prebivalci slovenjgrskega okraja pa bi zdaj radi vedeli, iz česa so njena tla, da so že prvi uradni dan trdna. Morda so iz cementa, saj rezervnega zaklada še ne more imeti posojilnica prvi uradni dan. Če sta novorojeni posojilnici kumovala krčmar Jakob Vrečko in nadučitelj Šalomon, tedaj pa že vemo, na kakih tleh stoji šmartinska posojilnica. Šalomon je tudi hiravi kmetijski zadrugi v Slovenjgradu polagal tla. Če bodeta ta dva v novi posojilnici brezobrestno naložila vsak po 10.000 K, bo imela trdna tla!

s Sv. Primož nad Muto. Velikega pomena je bil za nas prvi dan tekočega meseca. Imeli smo ustanovni občni zbor kat. slov. bralnega društva. Zbor utvori domači g. kaplan Jožef Kodrič, potem pa razloži g. dr. Verstovšek v poljudnem, a krepkem govoru dandanašnje stanje kmeta v primeri z drugimi stanovni, nato namen in korist društev. Minuli so tisti časi, ko je kmet samo s pridnim obdelovanjem zemlje dobro shajal, dandanes ne zadostuje več za kmeta gospodarsko orodje, ampak mora znati delati tudi z glavo, mora poseči po knjigi, po časniku, treba se mu je posvetovati s somišljeniki, o tem in onem, skratka, kmet dandanes tudi potrebuje izobrazbo. A kako se naj za svoj stan za potrebo izobrazbi? Ljudska šola le daje podlago za višjo izobrazbo, v višje šole v mesta vsak ne more iti. To stane veliko denarja, doma pa delavcev primanjkuje. Pa vendar imamo neke vrste višjih izobraževalnih šol, ki so jako poceni, kar je pa največ vredno, je to, da so v domači vasi. To so namreč izobraževalna in bralna društva. Koliko dobrega sadu ta društva prinašajo, se je pokazalo pri nas Slovincih v zadnjih 20 letih. Nazadnje nam je g. govornik živo na srce polagal, da naj dobro ohranimo 2 najdražji svetinji, ki smo jih prejeli od svoje matere, to so vera in naš mili slovenski jezik. Po govoru sledi volitev odbora. In sicer: Peruš Janez, predsednik; Uršnik Jurij, podpredsednik; Jožef Kodrič, tajnik; Marko Lavko, blagajnik; Ivan Vrhnjak (od sv. Jerneja) in Valentin Messner, odbornika; Ivan Ladinek, knjižničar; Ant. Kos in Jožef Breznik, pregledovalca računov. Društvo pristopi takoj k S. K. S. Z. v Mariboru.

s Ježovnik, kje si bil, ko se je v zbornici glasovalo o nujnosti socialdemokratskega predloga, da se odprejo meje tuji živini. Zakaj nisi bil v zbornici in glasoval proti otvorjenju mej? Ali tako zagovarjaš koristi kmeta? Poslanec Slovenske kmečke zveze so vsi glasovali proti, ti pa si se skrtil in nisi glasoval. S tem si izdal kmečke koristi, kajti edino za živino še dandanes dobi kmet kak krajcar. Pustil si nas kmete na cedilu. Več tvojih volilcev.

s Slovenjgradec. Znani širitelj nemščine v našem okraju Reitter, je tožil trgovca Druškoviča zaradi razžaljenja časti, ker mu je baje rekel „nemškutar.“ Čeravno tega pri sodnji ni mogel dokazati, je bil vendar g. Druškovič obsojen in sicer na 100 K. S to razsodbo pa g. Druškovič ni bil zadovoljen in se je pritožil na okrajno sodišče v

Celju, kjer je bil popolnoma oproščen, g. Reitter pa plača vse stroške.

s Šoštanj. Pred štirimi tedni se je oženil iz Štore došli delavec Friderik Tavornik z pridno deklico, kateri je po poroki vzel ves prihranjen denar, 1200 K, ter pobegnil.

s Šoštanj. Jako ljubeznivega gospoda imamo na naši železniški postaji za vodjo. Svojo naklonjenost ig ljubeznivost predvsem rad razodeva proti kmetom; samo da jo pač navadno ne spravlja v ravno preveč dvorljivih izrazih na klan. Medtem ko občuje z nemškutarskim občinstvom prav salonsko, vrže slovenskemu kmetu navadno par nesalonskih izrazov v obraz. Ta čast od strani železniškega postajevodja je ravno zadnje dni novembra doletela dva poštna kmeta iz Polzele, ki sta prišla po opravih v Šoštanj. Ali je g. Kramar opravičen tako ravnanje z občinstvom, — posebno še, kadar je v službi, — o tem še pač menda sam ni dosti razmišljal.

Konjiški okraj.

k V Zrečah bo tamošnje društvo „Straža“ imelo dne 22. decembra po večernicah občni zbor.

k Konjice. Zaupni shod Slov. kmečke zveze se je preteklo nedeljo vrlo obnesel. Od vseh strani konjiškega okraja so prihitali najboljši kmetje-zaupniki — med njimi šest županov — ter so pazljivo sledili izvrstnemu gospodarsko-organizatoričnemu govoru g. pot. učitelja V. Pušenjaka iz Ljubljane in političnemu g. drž. poslanca Piška. Nato se je razvila podrobna debata o teh važnih točkah, slišal se marsikateri dober nasvet, ter se storili gotovi sklepi, ki se bodo v dolednem času gotovo uresničili v narodno-gospodarski prid celega konjiškega okraja. V deželni zbor se bo volil le tisti kandidat, ki ga bo na zaupnem shodu postavila Slov. kmečka zveza.

k Iz konjiške okolice. Semintje mi pride tudi list „Domovina“ v roke, katero sem prejšnje čase sicer rad bral, a jo sedaj vselej z nevoljo odložim, ker tako grdo piše. In tako sem bral v št. 140. tega lista prav značilen popravek iz Konjic. — Vič. g. nadžupnik namreč po pravici — kakor sklepam — popravlja nesramen napad v „Domovini“ na red službe božje v konjiški nadfari. Iz tega popravka se da sklepati, kako „Domovina“ grdo in brezbožno piše, ter se norčuje iz nas kmetov, da po „zveličanju hrepenimo“ in se vsled tega pustimo „izžemati“. O ti grdoba, „Domovina“ brezverska! Ti in tvoj nesramni dopisnik seveda po zveličanju ne hrepenita, ampak po čem drugem... a ker se mi kmetje za vas ne brigamo, pustite tudi vi nas v miru, da živimo, kakor se krščanskemu in sploh poštenemu človeku spodobi. — Proč tedaj s takimi časopisi, ki se norčujejo iz naših najsvetejših in zvišenejših idealov, ter hočejo judovsko — **blato** nam v hrano prodajati! Fej te bodi, dopisnik iz Konjic! Kmet.

k Poštne razmere. Večkrat imam opravka v Konjicah in okolici, pa srečam na cesti sedaj konjiški, pa zreški, vitanjski ali oplotniški poštni voz in berem na njih samo nemške napise Gonobitz-Pölschach, Ober-Retschach, Weitenstein, Oplotnitz. Mislim si, če bi bil jaz iz nemške Prusije, bi sklepal, da je tu ravno tako vse nemško, kakor tam. A istina je, da smo tu na sredini slovenskega Štajerja v Avstriji, pa taka krivica in zasramovanje našega naroda in jezika. Pozivljamo c. kr. pošto ravnateljstvo, da ukaže napraviti takoj vsaj dvojezične napise. — Tudi na c. kr. pošti ni vse v redu. Če prineseš na pošto pošiljatek s samoslovenskim naslovom, pa te vpraša uradnik, kako se pravi tistemu kraju po nemško. G. uradnik, le priučite se slovenskih imen, če hočete biti med nami, sicer pa — pravijo, nemški svet je velik — hajd na Nemško, tam morebiti ne bo slovenskih imen.

k Loče. V četrtek dne 28. novembra se je na našem kolodvoru železniški stroj pokvaril. Napako je k sreči v pravem času vlakovodja zapazil, ker sicer bi se bila gotovo zgodila velika nesreča. Morali so telefonirati v Konjice po drugo lokomotivo, ter je vsled tega imel večerni vlak dobre tri ure zamude. Železniška uprava bi tej konjiški železnici posvetila lahko nekoliko več pozornosti, saj jo je treba drago plačevati. Sedaj po zimi še toplo ni v železniških vozovih, če tudi se kuri. Vzrok je slaba naprava peči. Tudi železniškemu oboju bi se lahko plača zvišala, ker imajo vsled tretjega vlaka tudi več dela.

k Bralno društvo za konjiško okolico priredi v nedeljo dne 8. dec. po večernicah podučno predavanje v svojih prostorih. Nato odborova seja. K obilni udeležbi pri predavanju vabi odbor.

Celjski okraj.

c Celje. V soboto dne 30. novembra je umrla plemenita soproga odvetnika dr. Brenčiča, gospa Marija Brenčič, roj. Praunseis, v 40. letu svoje starosti.

c Novo poslopje za davkarijo v Celju bo zgradila celjska mestna občina v Kovaški ulici

c Neznosne razmere v celjski bolnišnici. Oskrbnik deželne bolnišnice v Celju, poslinemec Smartschan, je bil obsojen radi prešestovanja k desetdnevni ječi, oziroma 100 K globe, in k poravnavi vseh sodnih stroškov. Smartschan je nedavno odpustil dva uslužbenca, ker sta morala proti njemu pričati. Upamo, da bo deželni odbor ta dva sprejel na

zaj, pa odpustil tega vzglednega oskrbnika. V tej bolnišnici so čudne razmere!

c Volilna pravica rajnih. V občini trg št. Jurij ob juž. žel. bodo imeli pri dopolnilni volitvi v deželni zbor tudi rajni posestniki volilno pravico. V imeniku volilcev sta vpisana in sicer pod tek. št. 11 Gajšek Martin v Bezovju št. 19, ki je že mnogo let mrtev, in pod tek. št. 46 Vovk Andrej v Bezovju št. 9, ki je že umrl pred dvema letoma. Pravih gospodarjev na teh zemljiščih ni v imeniku, čeprav je že eden nad 4 leta, drugi 2 leti gospodar, in tudi davke ista plačujeta. Izpuščena sta iz imenika najbrže zato, ker sta pristaša Kmečke zveze. Dobro poznamo gospoda, ki je to odredil v imeniku, samo tega ne vemo, ali je to storil iz nevednosti ali strankarstva? Ker imamo natančne informacije glede imenika, bomo enkrat tega visokega gospoda še poučili, da mrtvi nimajo volilne pravice.

c St. Jurij ob juž. žel. Zadnje nedeljo je imel pododbor Slovenske kmečke zveze seja, ki je bila polnoštevilno obiskana. Sklenilo se je veliko važnega.

c Poroka. Trgovec g. Ivan Artmann v št. Juriju ob juž. žel. se je poročil 28. nov. z gđ. Karolino Ipavic. Čestitamo!

c Sv. Vid pri Grobelnem. Ni ga menda kraja, kjer bi živinoreja tako cvetela, kakor pri nas. Za to smo tudi z nevoljo slišali, da je Narodna stranka nastopila v državnem zboru po poslancu Robleku proti nam. To ni nobena kmečka stranka, ako nam hoče uničiti našo živinorejo. S tem hoče uničiti tudi nas. Sedaj si bomo dobro pogledali to licimerno stranko, katere agitatorji rujejo tudi pri nas. Proč z nasprotniki kmečkih koristi!

c St. Jurij ob Taboru. 30. listopada smo spremljali veleposestnika in župana Mihaela Rak, po domače Kopriva, iz Grajske vasi k zadnjemu počitku. Kako je bil priljubljen, svedočila je ogromna udeležba pri pogrebu. Dan poprej je umrl v šentjurski občini mladi posestnik Jakob Brišnik, po dom. Razgon. Bil je še le 4. novembra poročen. Kedo bi bil slutil, da bo še isti mesec mlada udova jokala ob mrtvaškem odru svojega ljubljenega moža. Sveti jima večna luč!

c Novacerkev pri Celju. Tukaj snujejo novo podružnico c. k. kmetijske družbe štajerske s sedežem v Novicerkvi. Dotično naznanilo sta gg. župan in kanonik že poslala v Gradec. Osnovno zborovanje bo v nedeljo dne 15. t. m. popoldan ob 3/3. uri v občinski hiši novocerkevski. Potovalni učitelj g. Fr. Goričan bo predaval o gospodarskih rečeh.

c Dobrna. Na podučnem shodu kmetijske podružnice je med splošnim zanimanjem potovalni učitelj g. Goričan govoril o gnojenju in umetnem gnoju. Z njemu lastno poljudnostjo razkrival je napačna mnenja o travnikih, travi in živini. Grajal je pogosto nemarnost, vsled katere se mnogi tisočaki pomečejo na cesto, ker se ne skrbi za gnojnico in gnoj. Če ni hlevskega gnoja, in če hoče kmet priti do dobre živine, ki bi mu kaj vrgla, je neobhodno potrebno gnojenje z umetnim gnojem. Splošen recept za vsakega se ne da narediti, zato je pa treba poskusiti. Najbolj bo kazala Tomaževa žlindra in kajljeva sol, namesto te tudi pepel. Na to je bil živahen razgovor, ki se ga je udeležilo več kmetovalcev, in ki je spravil na dan šemarskatero napako in zastarelo mnenje o kmetijskih zadevah. Ker g. Jelovška, ki bi imel govoriti o perutninarstvu, ni bilo, prevzel je g. Goričan tudi ta govor. Sam si je bil ogledal cvečto perutninarstvo v Schärdingu in z mnogimi vzgledi nam je pokazal, kako bi se z razumnim ravnanjem lahko dosegel lep dobiček iz perutnine. Saj ravno štajerske kure so med najboljšimi, in za kure in jajca dobiva Avstrija iz tujih dežel skoraj dvakrat toliko, kakor za živino. Če hoče kmet priti naprej, treba bo tudi na to panogo kmetijstva obrčati večjo pozornost. Za tem se je razdelilo 300 drev, katera so udje naročili po g. Goričanu iz deželne drevesnice v Celju. G. Goričan je na to vsadil eno drevesce, da je vsak z lastnimi očmi lahko videl, kako se mora pravilno saditi drevo, in kako ga je gnojiti, če hočemo, da bo kaka korist od njega. G. Goričan je tudi prinesel posebno drevosno žago s seboj, in 10 udov podružnice si je takoj omislilo enake žage. Na to so se sprejemala naročila za Tomažovo žlindro in v majhni četrti ure je bilo naročil za cel vagon žlindre. G. župnik Kukovič je zahvalil na to g. Goričana v imenu navzočih in podružnice za njegov trud. Vsi navzoči so bili zelo zadovoljni s podučnim shodom kmetijske podružnice. Pa se najdejo na Dobrni tudi še ljudje, ki so nameonom kmetijske podružnice — nasprotni. Da bi se jih osmilil sv. Duh in sicer prav naglo!

c Ljubno. Kakor čitamo v „Slovencu“, je poslanec Narodne stranke Roblek izdal nas živinorejce ter glasoval za odprtje mej in za uvoz prekomorskega mesa, dočim je Ježovnik pri glasovanju sploh manjkal. Naš okraj je živinorejski okraj in za to je Narodna stranka hotela s tem ravnanjem zadati našemu kmetu tukaj smrtni udarec. Kmetje, ali bomo to mirno trpeli? Ali ne bomo proti tej kmetosovražni stranki vstali kakor en mož? Kje je naše politično društvo, da nas vodi v boj proti tem sovražnikom kmeta? Na noge, na delo!

c Gornjgrač. Bralno društvo dobro napreduje. Ima lepo knjižnico in veliko časnikov. Društvena soba je vsako nedeljo in vsak praznik zakurjena. O Božiču napravi društvo božično veselico.

Ta jedini slovenski žepni koledar za kmetovalca se je že zelo udomačil med našimi kmetovalci. Kar ni čuda, ker nudi poljudno pisane poučne članke o vseh kmetijskih strokah in ker izdajatelj vesno upošteva vse nasvete; koledar je radi tega o leta do leta zanimivejši in popolnejši. Ravno kar izišli koledar vsebuje poleg običajne koledarske vsebine lep članek o živinoreji, v katerem se poudarja važnost izbiranja plemenskih živali in se podaja tozadevna navodila. Zlata pravila živinoreje naj bi upošteval vsak umen kmetovalec! Pri krmljenju živine se mnogokrat greši; lep spis o krmljenju, opremljen z raznimi razpredelnicami, bo gotovo vsakemu kmetovalcu dobro došel. Perutnina, ki je v drugih deželah in državah važna gospodarska panoga, je pri nas popolnoma zanemarjena. V članku o ravnanju, oskrbovanju in umni reji domače perutnine se vzbujajo zanimanje za to prevažno gospodarsko panogo. Zelo obširen in temeljit je spis o mlekarstvu, ki bo prav dobro služil mlekarjem in pa upravnim organom v mlekarnah ter članom mlekarn. Na Kranjskem deluje 73 mlekar, a na Štajerskem in Koroškem? Oddelek živinozdravilstva mora zlasti vsak kmetovalec toпло pozdraviti, saj ravno s tem, da se v slučaju živinske bolezni z živino pravilno ravna, se prepreči marsikatera občutna izguba.

Gozd je v mnogih okrajih na Slovenskem jedin vir dohodkov, zato treba istega umno oskrbovati, kar se vsled pomanjkanja tozadavnega pouka v mnogih krajih ne zgodi. Članek o oskrbovanju gozdov opozarja na najvažnejše, kar bi moral vsak posestnik gozda uvaževati.

V oddelku vodopravni zakoni in ukazi se razpravljajo vse vodopravne zadeve in se obširno razlagajo vse določbe glede vodnih zadrug, katere se bodo morale v krajih, kjer so močvirna zemljišča, ustanavljati.

Koledar še vsebuje nekaj člankov, ki so že v prejšnjem letniku izšli, a so se prevzeli tudi v ta letnik, ker so zelo važni in sicer članki o gnojenju, o vinarstvu, kletarstvu in sadjarstvu. V koledarju se še razun tega nahaja mnogo za kmetovalce koristnih tabel. Pogrešamo pa spis o zadružništvu, brez katerega bi ne smel biti noben kmečki koledar, ker ravno zadružništvu je pripisovati največji napredek v kmetijstvu.

Koledar, ki ima poleg izvrstne vsebine tudi lično opremo, priporočamo prav toпло vsakemu kmetovalcu!

Dobiva se pri Iv. Bonaču v Ljubljani in stane 1.80 K.

Najnovejše novice.

Poslanec Ježovnik odpovedal je čisto brez vsakega vzroka svoje pomočnike itd. pri okrajni bolniški blagajni Šoštanj ter jih naznanil pri socialdemokratski graški delavski bolniški blagajni. Toda ni čas daleč, ko bo Ježovnik postal očiten socialdemokrat. Šoštanjska okrajna bolniška blagajna, pri kateri je bil dosedaj, mu menda zato ne ugaja, ker so odborniki sami vrli narodnjaki in krščanski možje, in ker ni zraven niti enega nemčurja v odboru.

Kalobje. Pri podiranju dreves je padla dne 5. t. m. na Franceta Kopriva bukev in ga ubila. Tudi njegov oče je umrl nesrečne smrti; padel je pri pokrivanju raz kozolec in bil takoj mrtev. Tudi njegova mati se je ubila pri padcu raz peč.

Sv. Anton na Pohorju. Tukaj je umrl dne 9. t. m. veleposestnik g. Kristijan Kovač. Naj v miru počiva!

vzro- rodni in izobrazimo se, tako je klical v vznesenih bes
ajo se Malokdaj smo še slišali govoriti tako lepo priproste
ga deniča. Izvolil se je tudi novi odbor, v katerem so
naši vrli mladeniči kakor: A. Drozg, Alojz Vajngri,
Sekol, Franc Rošker, Ivan Šparl, Miha Flakus itd. Zd
zimskem času pa le pridno v „Citralnico“! V dveh om
je polno poučnih in zabavnih knjig, na mizi vse polno
nikov. Le prihajajte se gret in brat!
m Sv. Jurij v Slov. gor. Naša Kmetijska pod
nica priredi podučni shod in sicer dne 22. decem
t. l. popoldne po večernicah. Važno predavanje o živ
ranji in drugih težavah bo imel nastopiti učitelj gos

Listnica uredništva.

Sv. Andraž v Slov. gor.: Vašega dopisa ne razumemo! — Muršak: Se ne spominjamo na Vaše dopise! — Meža: To bomo drugod prijeli, v listu samo ljudi razburji.

Loterijske številke.

Dne 7. decembra 1907.

Trst	61	43	76	79	51
Line	85	73	87	34	15

Tržne cene

v Mariboru od 7. decembra 1907.

Živila	100 kg	od			
		K	h	B	h
Pšenica		28	—	—	—
rž		22	—	—	—
ječmen		9	—	—	—
oves		18	—	—	—
koruza		16	50	—	—
proso		17	—	—	—
ajda		19	—	—	—
seno		7	50	—	—
slama		6	—	—	—
fižola	1 kg	—	24	—	—
grah		—	62	—	—
leča		—	80	—	—
krompir		—	6	—	—
sir		—	36	—	—
surovo maslo		2	50	—	—
maslo		1	76	—	—
špeh, svež		1	40	—	—
zelje, kislo		—	30	—	—
repa, kisla		—	—	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
„ kislá		—	84	—	—
zelje	100 glav	4	—	—	—
jajce	1 kom.	—	8	—	—

Slika 1 pol nar veljkosti.

Zahtevajte

zastonj, da se vam pošlje ilustrirani cenik z nad 1000 slikami.

Št. 365. Srebrna damska remontaar ura gld. 3-50

Št. 322. Srebrna remontaar ura za gospode 3-50

Št. 337. Srebrna anker ura, 15 kamenov, gld. 5, dvojni pokrov gld. 6-50

Št. 341. Srebrna anker ura, dvojni pokrov, 15 kamenov zelo močna gld. 7-9-50

Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni svoti nazaj.

Anton Kiffmann,

Maribor, Burggasse št. 7. Največja zaloga ur srebrnine in zlatega blaga. Ekspert v vse dežele.

Maribor M. S. Štajersko.

IGNACIJ JAGODIČ,

stavbeni in umetni ključavničar pri Sv. Petru na Medvedovem selu, izdeluje štedilnike, vrtno ograje, strelovođe, napeljuje vodovode itd. 776 12-3

Milostiva gospa,

ali veste, zakaj morate pri nakupovanju sladne kave izrečno podarjati ime »Kathreinerjeva«?

Ker se vam sicer utegne primeriti, da dobite manj vreden posamek brez vseh vrlin, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

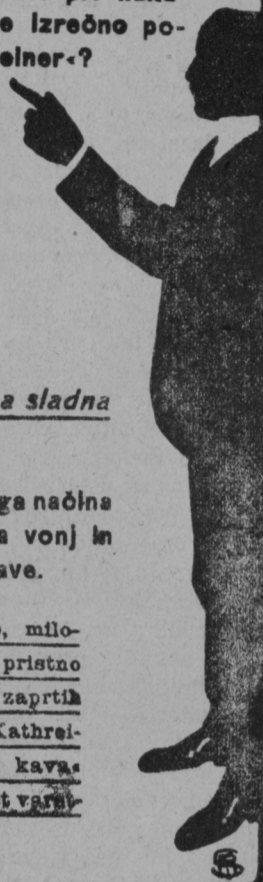
Zakaj to

Kathreinerjeva Kneippova sladna

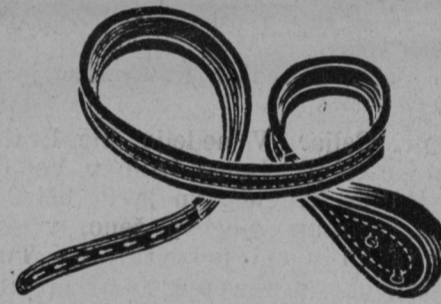
kava

ima spride posebnega načina svojega proizvajanja vonj in okus zrnate kave.

Spomnite si torej natanko, milostiva gospa, da dobivate pristno Kathreinerjevo kavo zgolj v zaprtih tiskanih zavojih z napisom: »Kathreinerjeva Kneippova sladna kava. Ni slike župnika Kneippa kot varstvo vena znamko.«

Pase za kilo

s ali brez peresa, kakor tudi vsake vrste

bandaže,

pase za treh, suspenzorije itd. Nadalje pase proti telesni zakrivljenosti, umetne ude, držaje za pokončno hojo, izdeluje ceno v vseh večjih mestih monarhije izvežbani in od gg. zdravnikov priporočani

Franc Podgoršek,

bandažist (rokavičar)

344 (5)

Maribor, Burggasse št. 7.

Zaloga vseh predmetov za streženje bolnikom in gumi specialitet.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo posluje od 1. septembra 1907 v svoji uradni

na Glavnem trgu hiš. št. 5, I. nadstr.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo s 4 1/2% obrestmi. Obresti se pripisejo h kapitalu koncem vsakega leta in se obrestujejo potem enako glavnici. Rentni davek plača zadruga sama in ga ne zaračuni vložnikom tako da ti dobijo od vsakih vložnih 100 K glavnice polnih 4 K 50 v obresti.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se na obrestih kaj zgubilo.

Posojila se dajejo le članom, ki pristopijo k zadrugi z deležom po 2 K, kateri je njihova last, in sicer na vknjižbo pri posestvih proti 5% in 5 1/2% in na osebni kredit proti 6% obrestovanju. Nadalje se izposojuje denar na zastavo vrednostnih papirjev, zlatnine, srebrnine itd. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame zadruga v svojo last in jih prenese na svoje ime (konvertira) proti povrnitvi gotovih izdatkov, ki pa nikdar ne presegajo zneska 8 K.

V pisarni se sprejemajo vse tozadevne prošnje in se brezplačno in hitro rešujejo. Uradni dan je vsak torek in petek od 8. do 12. ure popoldne. Pojasnila glede posojil in drugih denarnih operacij pa se dajejo vsak dan razun nedelje med navadnimi uradnimi urami, t. j. od 8. do 12. popoldne in od 3. do 6. popoldne. Za pismena pojasnila naj se priloži v znamkah 20 v za navadno, ozir. 45 v za priporočeno pismo. Poštno hranilnice čekovno št. 92.595; položnice za poštno hranilno

Načelnstvo: Anton Cestnik, profesor v Celju, načelnik; Ivan Fon, profesor v Celju, prvi načelnikov namestnik; Franc Samčnikov namestnik, Jožef Kač, veleposestnik v Bukovemžlaku št. 34; Ivan Karba, posest. v Gaborju pri Celju, Franc Kmecl, hišni posestnik v Bukovemžlaku št. 2, Franc Lipovšek, veleposestnik v Medlogu št. 2, Jožef Rebov, posestnik v Cetu št. 9, pri Teharjah c. Nadzorstvo: Mil. gosp. Franc Ogradi, opat v Celju, gg. dr. Ivan Benkovič odvetnik v Brežicah, dr. Lavoslav Gregorec, Celju, Matevž Glinšek, veleposestnik in župan na Gornji Hudinji, Franc Nidorfer, v Vrbiu pri Zalcu, Franc Zdošek, župnik pri Sv. Ju

c Iz Lemberga. Zadnji „Štajerc“ v dopisu iz Lemberga na podli način blati delovanje in življenje naših dušnih pastirjev. Posebno je skritemu, izvrstnemu (?) Kristjanu-dopisunu g. župnik na poti. Vsled tega čutimo mi podpisani odborniki občine trg Lem-

Arindirano posestvo v Jarenini z gospodarskim poslojem vse z opekro krivo, njiva, lep sadonosnik in studenec. Na zelo prijaznem kraju, 5 minut od cerkve. Več se izve pri Antonu Pavalec mizarju v Jarenini.

Štampilje
Iz kavnika, modele za predtiskarije, izdeluje po osbi Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gospoška ulica št. 16.
Vhod: Webergasse 8.

Lepo, dobro obdelano posestvo se da na več let v najem. Kje, se izve pri Franc Cukala, trgovcu na Gomilskem. 681 (8-8)

Star srebrn denar kakor n. pr. tolarje Marije Terezije, križnike i. t. d. kupuje A. Kiffman v Mariboru. 689

Držala za časopise priporoča št. društvam v vseh velikosti P. Kostič v Celju. 848

Lepo posestvo v lepi legi, 10 minut od St. Pavla, četrt ure od tovarne, hiša in gospodarsko poslojje novo postavljeno, 10 oralov njiv, travnikov in gozda, kakor tudi par minut oddaljena novoizdana hiša s sadonosnik m se proda ali skupno ali na drobno. Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravno za gostilno ali drugo obrt. Popraša se naj pri posestniku Michaelu Cestniku v St. Lovrencu pri St. Pavlu pri Preboldu h. št. 56. 784 (6-6)

Stolpne ure, najnovejše in najboljše konstrukcije z večletno garancijo priporoča I. Berthold v Ernovžu (Ehrenhausen), tovarna za stolpne ure z električno strojno močjo. Dosedaj izdelal 300 ur!
780 10-4

Lepo malo posestvo za prodati, na Ranci h. št. 62. pri Pesnici, vpraša se pri posestniku Jožef Slugič na Rošpahu h. št. 76. pri Urbani. 794 3-3

Zidana hiša za vsako obrt pripravna, 5 minut od cerkve. Vrt, pol oral njive. Cena se izve pri Ant. Pavalec, posestnik v Jarenini hš. št. 17. 800 2-2

Lepo posestvo se proda na prijaznem griču četrt ure od župnijske cerkve. Več se poizve pri Neži Godcec posestnici. Kameno pri Sv. Jurju ob juž. žel. 802 2-2

Kuharica in gospodinja za župnišče se sprejme takoj. Kje, pove upravnistvo tega lista. 804 3-2

Dva potovalca zavarovalne stroke se sprejmeta takoj za eno domačo zavarovalnico. Izurjeni v tej stroki, imajo prednost. Dupisi se naj pošiljajo na urednišvo tega lista pod „Potovalec 155“. 814 3-1

Izurjena kuharica išče stalno službo v kakem župnišču. Pismene ponudbe se prosijo pod naslovom: Kuharica pri gospe Koren Brunn-gasse št. 16. I. nadstr. v Celju. 811 1-1

Hiša, obstoječa iz dveh sob in kuhinje, zraven spada tudi hlev ške-denj, kolarnica in mali vrt z bradami in sadnim drevjem, se po ceni proda. Več pove lastnik Fran. Krajnc, občinsko škoje št. 1. pri Hočah. 805 1-1

Pismonoša se sprejme na c. kr. pošti na Cveni. 806 3-1

Kuharica, ki je vajena vsakega dela in se tudi dobro razume v gospodinjstvu, želi službe v župnišču ali pa kamor na deželo. Naslov pove upr. 809 2-1

Pridna prodajalka v konfekcijsko trgovino za gospode, zmožna slovenskega in nemškega jezika in šivanja na stroj, se sprejme s 1. januarjem 1908. Ponudbe pod: L. K. Maribor, poste restanto. 782 (6-6)

Pozor, kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že des 25 let, posrečilo se mi je iznajti najboljše sredstvo za rast las, t. j.

Kapilor št. II.

Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjuje prhljaj (luske) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončič 3 K 60 v, dva lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom P. Jurišič, lekarnar, Pakrac, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem.

Učenec, dečko 15 let star, ki bi imel veselje do kamnolestarske obrti in je bil v ljudski šoli dober risar, se takoj pod zelo ugodnimi pogoji sprejme pri Radoslavu Golobčič, kiparju Ljutomer. 779 5-4

Galošne, prave ruske s znamko „Zvezda Provodnik“ priporoča **P. Kostič** v Celju. 789 (1)

Posestvo, 51 oralov, hote leze 25 oralov, 4 ribniki, dosti njiv in travnikov, mlin, dosti poslojja, zraven obstoječe se lahko redi 12 glav živine, blizu Sentjurja ob juž. žel., cena se izve pri Martinu Grom, Sv. Primož pošta St. Jurj ob juž. žel. 792 3-3

Služba organista in cerkovnika se zamore takoj nastopiti pri Sv. Florijanu, pošta Rogatec. Lahko oženjen ali samec. Prezname lahko tudi tajništvo pri občini. Prosič se naj pri župniku osebno predstavi. 797 3 2

Dva čevljarska učenca sprjme g. Zanko Jurj v Zgo. njem Radvanju št. 20. do novega leta. 796 2-2

Služba organista in cerkovnika je razpisana pri sv. Vidu niže Ptuja. 803 3-2

Starejšo

popolnoma zanesljivo knjigovodnjo sprejme Anton Kolenc v Celju. Vstop lahko takoj. Prednost imajo iste katere so zvezbane tudi v deležnih pridelkih. 813 2-1

Kovačnica v Hotinji vasi se da v najem. 812 3-1

Karol Kocijančič
kamnoseški mojster
MARIBOR, samo Schillerstrasse 25.
izdeluje altarje, prižnice, podobe in vsa druga stavbinska dela iz kamna, žrni, spomenike itd.
Zaloga Izgotovljenih nagrobnih spomenikov.
456

Kdo gnoji s Tomaževo žlindro
mora gnojiti tudi
s kajnitom ali kalijevo soljo.

Ta gnojila prodaja po najnižji ceni na debelo in drobno trgovina z železnino in poljedeljskimi stroji
P. Majdič („Mercur“ Celje)
Poučni spisi in ceniki zastoj.

Vinogradniki!
I. štajerska trsničarska zadruga
pošta Juršinci pri Ptuj

ima za nasadno dobo 1907/8 čez 250 tisoč suho cepljenih trt, različnih dobrih vrst na prodaj. — Obsirni ceniki se pošiljajo na zahtevanje zastoj. — Nekateri udje imajo tudi lepa sadna drevesca (jablane) na prodaj. 720 (1)

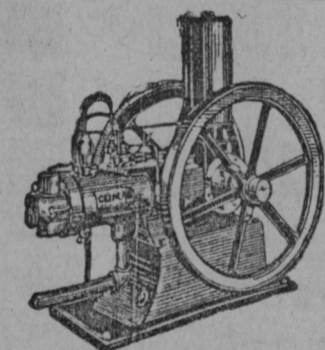
Pozor! Čitaj! Pozor!
Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih i. t. d. Nedosežno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vspeh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstorka) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišiča,
656 lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

Svoji k svojim!
Nova trgovina
F. Bureš,
urar, očalar in zlatar
v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 33,
priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogledov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let. Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

Karol Sinkovič,
ključavničar in izdelovatelj motorjev in strojev
Maribor, Puffgasse 9.

Ker postaja bencin vedno dražji, so najboljši za industrijo in poljedelstvo

Climase Bohsel-motorji

pri katerih stane ena konjska moč za eno uro 1 1/2, do 2 1/2, vinarja. Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.

Karol Sinkovič,
zastopnik Climase Bohsel-motorjev.

Demetrij Glumac
kotlar
Ptuj, Poštna ulica
in MARIBOR, Kaserngasse št. 13
priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljše brizgalnice, pri katerih jamči za dobro in trpežno delo.
Popravki vsake vrste ceno in hitro.
Kupujem stari baker, cink in mesing po najboljši ceni.

Oznanilo.
Naznanjam posestnikom vinogradov, da imam nad 30.000 na suho cepljenih trt na prodaj, vse cepljene na Rip. portalis in sicer: šipon 10.000, laški rizling 9.000, žlahtnina bela in rudeča 6.000, silvaner 3.000, muškati in trunta 2.000; vse vrste so dobro zaraščene in dobro vkoreninjene.
Cena je vrsta za v jesen odvezete trte 1000 kom. 150 K, za na spomlad pa 160 K. Kupci se blagovolijo oglasiti za v jesen odvezete trte do 15. novembra, za na spomlad pa dokler bo kaj v zalogi.
Franc Muršič, trtnar in posestnik v Senčaku, p. Juršinci pri Ptuj.

S. Fras,
akademični slikar in učitelj risarstva
sedaj Gradec Muchargasse 33.
se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih slikarij, v različni, proti vremenu stanoviti tehniki, kakor: Al fresko, tempera, Kasein itd. Prezname tudi slikarje na platno z oljnatimi barvami, kakor altarne slike, križeve pote in tudi slikanje portretov, popravljane vsakovrstnih slik. Zagotavljam natančno in umetniško izdelovanje.

Razglas.
Hranilno in posojilno društvo (posojilnica) v Ptuj, regist. zadruga z neomejeno zavezo. — Od 1. jan. 1908 naprej velja do preklica pri hranilnih vlogah 4 3/4 odstotna obrestna mera. (Od 100 K vloge se dobi 4 K 75 v obresti.) — Pri posojilih na poroke pa velja 6 odstotna, pri posojilih proti vknjižbi (brez porokov) 5 1/2% obrestna mera in sicer od 1. dec. 1907 naprej pa do preklica.
V PTUJU, dne 25. novembra 1907.
Načelstvo.

Posojilnica na Vranskem
registrovana zadruga z neomejeno zavezo.
obrestuje hranilne vloge po 5% brez odbitka rentnega davka.
Načelstvo.

Izjava.
Podpisani žalil sem duhovski stan z grdo besedo. Obžalujem in se zahvaljujem gospodoma duhovnikoma v Gornjemgradu, da sta mi žalitev odpustila.
Kranjc Josip, mlajši.

Vinograniki, pozor!
Naznanjam, da imam veliko število na suho cepljenih amer. trt in sicer: Šipon Laški rizling, zmešane sorte in izabelo, cepljene na Rip-portalis. Trte so dobro zaraščene in lepo vkorenjene ter neizkopane v trsnici zagrnjene. Cena I. vrsti 1000 komadov 160 kron. Pri naročilu je treba poslati 10 odstotkov are. Oglasiti se je pisмено ali osebno pri Janezu Toplak pos. in trtnarju na Kukovi p. Juršinci via Ptuj. 785 3-3

Pristnega Ljutomerčana
lastnega pridelka letnika 1906 in 1907 prodaje od 60 litrov naprej liter po 52 do 64 vinarjev
Ivan Kočevar v Središču.
Pošta in železn. postaja Središče. 786 10-5

Ljutomerčana,
zajamčeno pristno vino le iz ormoškega okraja, raznih letnikov, ima veliko množino po nizkih cenah na prodaj
Kletar. društvo v Ormožu.

Božična in novoletna prodaja

raznih daril; kakor sraje, ovratnikov, kravat in drugih peril, rokavic, nogavic in žepnih robcev, šalov volnenih in svilenih kakor tudi zimskih robcev, garnitur in odej za postelje, preproge, ter volneno in sukneno blago za obleke, se nahaja v največji izbiri po zelo nizkih cenah pri

■■■■ **M. E. Šepec** ■■■■
Grajski trg 2. ■■■■ MARIBOR. ■■■■ Burgplatz 2.

Maribor M. Berdajs Sofijin trg
trgovina s špecarijskim blagom in semeni priporoča:
Ia Barthelnovo apno za poklajo,
brusne in mlinske kamne vsake
velikosti.
Kupuje lepe pšenice po najvišji ceni.

Alojz Škel
pozlatar
Maribor, Stolni trg 5
se priporoča čisti delovodilni
in slamenarji obdelavni v is-
trževanju vseh v la stroko spa-
dajočih del in popravil.

Restavracija 'Narodni dom'

v Mariboru

priporoča sortirana vina dr. Turserja, osobite čisti muškati
v steklenicah, Zdravčev ljutomerčan, dr. Stubečev haložan i. dr.
— Piva: badljevsko la ob veselicah tudi akoljsko laško. —
Kuhinja samo s svežimi jedmi. O petkih in postalih dneh morske ribe.

Trgovina z železnino
Jos. Pratec
Maribor, Tržaška cesta 7
priporoča svojo veliko zalogo vsak-
kovrstnega orodja za rokodelce,
vse vrste železnice, travarna, kose,
peči, vodovodne naprave itd. Port-
land in Roman cement, apno itd.
Vse po najnižji ceni!

ČRNI IN RUJAVI PREMOG,

brikete, ter raznovrstna
■■■■ drva za kurjavo, ■■■■
priporoča
IVAN KOVAČIČ,
Melje 12. (Mellingerstr. 12.)
Priporočam tudi razne vrste vina na malo in veliko
posebno rudečega in belega Bizejčana po najnižji ceni.
Prodaja: Angasse št. 15.

Pozor, kupovalci!

Jožef Ulaga

v Mariboru, Tegethofova cesta 21.

priporoča svojo veliko in najnovejšo zalogo manufakturnega blaga,
kakor: velika izbor volnene obleke za jesen in zimo po jako nizki ceni,
kakor tudi velika nska zaloga v spletenih in drugih raznovrstnih robcev.
Dalje priporoča tudi jako dobro modno sukno za moške obleke. Vsako-
vrstne preproge, odeje in rjahe, platno za perilo, moške in ženske
srajce ter sploh vse najrazličnejše perilo. — Vse po najnižji ceni!
**Vsled ugodnega nakupa blaga mi je mogoče
prodajati blago 10% cenejše kakor drugod.**

„Pri sv. Jožefu“

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljših, večkrat premlete glin pritrane
najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezne in vsakovrstno druge
stresne opeke, opeke za zid, za oboke, dimnike, rekontra-opeke,
plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.
● Zaloga tudi v Mariboru, Oesarska cesta, pri kamenarju A. Gaisnerju. ●

Nova trgovina z lesom in pramogom
IVAN LAMPRECHT
MARIBOR, Karčovina 138
ob glavni cesti, za gostilno Tafelberg.
Prodaja vseh vrst lesa, drv
in pramoga.
Cene zmerne, postrežba točna.

Specerijaska trgovina
A. Vertnik
Maribor, Koroška cesta št. 9
priporoča svojo veliko zalogo špe-
carijskega blaga ter različnega vina
in piva, korenja itd.
Velika zaloga pramoga in drva.

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg

v Ljubljani

priporoča svoje
= **izborno pivo v sodcih in steklenicah.** =

Nova trgovina
Mahorič & Šeligo
Ptuj
nasproti pošte in gostilno Vražko
priporočata slav. občinstvu svoje
najnovejšo zalogo manufakturne-
nega blaga ter vabita k obilnemu
obisku.

POSOJILNICA V MARIBORU

ustanovljena 1. 1882.

šteje 3000 zadruženikov z 120.000 K vplačanih deležev. — Stanje hranilnih vlog: tri in pol mil-
lijona kron. — Stanje posojil: tri milijone kron. — Stanje rezervnih fondov in za dobrodelne
namene: 325.000 kron. — Obrestna mera za hranilne vloge: 4% in 4 1/2%. — Obrestna
mera za posojila: 5%, 5 1/2% za hipotekarne, 6% za osebni kredit.
Rental davek plačuje posojilnica za viagatelje. — Obresti hranilnih vlog pripisujejo se glavni
pololetno brez posebnega naročila.
Pisarna je v „Narodnem domu“.

Urađuje se v torkih, sredah, četrtkih in sobotah dopoldne, izvzemši praznike.

FELIKS ROP

manufakturna trgovina v Mariboru
Grajski trg št. 5.

priporoča svojo veliko zalogo manufakturnega blaga za moške in ženske obleke,
vsakovrstnega finega perila, predpasnikov, žepnih robcev, naglavljal rut, nogavice itd.
Zaloga sobnih preprog, potna in posteljna ogrinjala.
Najnižje cene! Postrežba točna!

ANTON VIHAR

stavbeni in umetni mizar

Heugasse 4 **Maribor** Heugasse 4
(v lastni hiši)

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela,
katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih
cenah.
Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih in cerkvenih
oprap, pisarniškega in umetnega pohištva ter vseh
v trgovinah potrebnih mizarških izdelkov.

Delavnica:
Heugasse 4.

Prodaja pohištva:
Na novem trgu,
Freuhausgasse 1.

Kapljice za želodčni krč.
Stane ena steklenica
50 vinarjev.
F. Prull, mestna lekarna pri c. kr. orlu
MARIBOR, Glavni trg št. 15.

Žganje proti trganju.
Prav dobro mazilo pri prehlajenju
v zglobeh in udih. Cena 1 K.
F. Prull, mestna lekarna pri c. kr. orlu
MARIBOR, Glavni trg št. 15.

VELIKA

božična in novoletna prodaja sraje, ovratni-
nikov, kravat, pletenega zimskega perila, ro-
kavic, nogavic in žepnih robcev, šerp in raz-
ličnih zimskih robcev, garnitur in odej za po-
stelje, preprog, zastorov in namiznih prtov,
belega platna za perilo in prtice, volnena
blaga za ženske in sukna za moške obleke,
se vrši po znižanih cenah od 1. do 31. de-
cembra na debelo in na drobno pri

= **R. Stermecki - Celje.** =

Tomazeva Zlindra.

Stern Marke

Tovarna za Tomas - ov fosfat
Berolin.

Znamka "Zvezda" je najcenejši in do-
kazano najboljši
umetni gnoj,
ki vsebuje fosforovo kislino, poraben za vse
vrste rastlin, posebno pa travnike in ozimino,
ter za vsako zemljo.

Glavni zastopnik za celo Spodnjostajersko
Peter Majdič - Celje
trgovina z železnino in poljedelskimi stroji.

Pozor na znamko in manj vredno blago, ki se v zadnjem času pod
enakim imenom prodaja.
Poučni spisi in ceniki zastonj.

Prva jugoslovanska tovarna
za kavine surogate v Ljubljani
priporoča p. z. slovenskim trgovcem vse svoje po-
kemični analizi priznane izvrstne izdelke, posebno pa
„Zvezdno cikorijo“ v skatlicah, ki so
najboljše razpovedni. Obenem ališčno namenjajo, da bo se
„Zvezdno cikorijo“ prodaja v prid
„Ciril in Metodovo cikorijo“
v skatlicah in prid družbi sv. Cirila in Metoda za leto 1907.
Trgovinam doma. Stanovsko dobičast vsakega zavodnika, ki
trgovca je, da kupuje in priporoča izdelke te prve in edine slo-
venske tovarne za kavine surogate.

Svoji k svojimi!

Stavbeni in umetni ključavničar
IVAN REBEK
Celje — Poljske ulice 14
izdeluje vsake vrste železne ograje, stekel-
nike, strešnike in tehtnice vseh vrst in
velikosti, ter se priporoča k obilnemu
obisku.

'CROATIA'

edna hrvaška zavarovalnica, osnovana od
občine svobodnega in
kr. glav. mesta Zagreba.

'CROATIA', osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanj-
proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hiše,
gospodarska poslopja, tvornice, mlinske itd. ter premičnine, kakor:
hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroja, blago, žito, blago
v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in niskih cenah.
Vsa pojasnila daje: Podružnica 'CROATIA' v Trstu, Corso št. 1.

Narodna gostilna
'Pri pošti'
Maribor, Tegethofova cesta 49
priporoča vedno sveže pivo, iz-
vrstna domača vina ter mrzle
in tople jedi. Mar. Meden.

Pohištvo in po-
steljske priprave
lastnega izdelovanja
Karl Wesiak
tapecirar
Maribor, Freuhausgasse 1.